

ČD
PRO VÁS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2019 / ROČNÍK 11 / ZDARMA

8

MODERÁTORKA

LUCIE VÝBORNÁ

ŽIJU Z DROBNÝCH RADOSTÍ

Pojd' se bavit, s partou sdílet, stáhni apku

Vlakem na výlet

**SLEVA
75%**

na jízdenky pro žáky
a studenty

Inspirujte se na www.cd.cz/vlakemnavylet
nebo si rovnou stáhněte aplikaci.

České dráhy

Národní dopravnice

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
145 000 ks

VYDAVATEL
České dráhy, a.s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
31. července 2019, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Václav Rubeš

REDAKČNÍ RADA
Lenka Voplatková
Jiří Jeřeta
Petr Vondráček
Zuzana Čechová
Václav Rubeš
Petra Kubíčková
Johana Kvítková

GRAFIKA / DTP / PRODUKCE
SEVENART s.r.o.

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

TISK
Walstead Moraviapress s.r.o.

**PRO AUTORY
A SOUTĚŽÍČÍ:**
Informace o poskytování
a zpracování osobních
údajů a jejich ochraně
podle platné legislativy
GDPR najdete
na www.cdprovas.cz.

Editorial

Vážení čtenáři, milí spolucestující,

vystupujete? Posedte ještě chvíli. Tímhle číslem se vystupování line jako tenká červená nit, takže si jej ještě dosytosti užijete, a pokud přejedete vaši zamýšlenou cílovou destinaci, třeba vás na konci čeká něco, co už dlouho marně hledáte.

Osobnost tohoto čísla Lucie Výborná je typickým příkladem nomen omen. Nejenže je to skvělá moderátorka, ale výborně pojala i svou duševní hygienu. Vystoupila z davu a očistila sebe sama praktikuje na extrémních místech planety. Umím si představit, že výsledek odhodlání udělat něco jinak chutná na vrcholu čtyřtisícovky asi božsky. Jenže to má své obligátní ale: musíte umět a chtít vystoupit ze své komfortní zóny. A pokořit sebe sama je často těžší než pokořit živly.

Jít proti proudu se rozhodl i autor cestopisu tohoto čísla, který se vydal do Černé Hory nikoli jako turista, ale coby nenadálý dědic nemovitosti u Kotorského zálivu. Nečekejte však oligarchickou ságu, nýbrž milý vzkaz, že poznání, zkušenost a přátelé jsou víc než majetek a že vypravěčský talent se cení zlatem.

Z nepsaných pravidel jsme v tomto čísle vystoupili i my v redakci a na místě obvyklého železničního tématu vám přinášíme tipy na nejzajímavější filmové počiny posledních 10 let. Ale nebojte, o vůni pražců vás nepřipravíme, protože v hlavní roli těchto děl vystupuje fenomén dvou linek sbíhajících se v nekonečno. Železnice filmaře stále přitahuje a je to dobře, protože atmosféričtějšího prostředí prostě není.

Pohodlné cesty, šťastné návraty a vystupování jen v rolích a na místech, které vám padnou, přeje

Václav Rubeš
šéfredaktor

Obsah

6
ROZHOVOR

Lucie Výborná

13
CESTOVÁNÍ PO ČR

Posázaví

26
ZÁHADY NA DOSAH RUKY

Beskydské tajnosti

30
ČD PRŮVODCE
Plnou parou do minulosti

38
CESTOPIS
Černá Hora

46
ŽELEZNICE
Filmy

PŘÍŠTÍ
ČÍSLO VYJDE
4. 9. 2019

 A young man and woman are walking through a train station. The man is wearing a patterned shirt and sunglasses, carrying a skateboard. The woman is wearing a dark top and skirt, pulling a suitcase. In the background, a blue Intercity train is visible with the number 80-91 006-7. Other passengers with backpacks are also seen walking.

INTERRAIL GLOBAL PASS

Podzimní cesty po Evropě vyjdou levněji

Až do 15. srpna nabízí organizace Eurail Group G.I.E. ve spolupráci s Českými drahami jízdenky Interrail Global Pass se slevou 10%. Na podzimních poznávacích cestách vlakem po Evropě tak můžete ušetřit stovky korun. V Česku tento typ jízdenek zakoupíte na všech pokladnách národního dopravce s prodejem mezinárodních jízdních dokladů.

Zlevněné mezinárodní síťové jízdenky Interrail Global Pass umožňují jejich držitelům libovolné cestování vlaky po 31 evropských státech a je možné je využít na podzim v období mezi 15. zářím a 15. prosincem letošního roku. Platí také na mnoha trajektech a v době jejich platnosti není nijak omezen počet spojů nebo ujetých kilometrů. Všechny typy jízdenek Interrail jsou nabízeny do 1. i 2. vozové třídy

v různých cenových úrovních pro juniory od 12 do 28 let, cestující v produktivním věku nebo pro seniory od 60 let. Nabídka jízdenek je také pro různě dlouhá časová období od 5 dní v rámci jednoho měsíce po jízdenky s průběžnou platností až jeden měsíc a u globálního pasu dokonce až 3 měsíce. Velmi výhodná je nabídka pro rodiny s dětmi. Držitelé jízdenek Interrail pro dospělé mohou doprovázet až dvě

děti do 12 let, které jsou přepravovány zdarma. U vybraných spojů, například u nočních vlaků nebo některých rychlovlaků, je třeba zakoupit povinné rezervace nebo příplatky. Například zvýhodněná cena jízdenky ve 2. třídě s platností až 7 dní během jednoho měsíce pro 31 států Evropy je podle aktuálního kurzu pro mládež do 28 let cca 6 125 Kč, pro dospělé 7 973 Kč a pro seniory od 60 let 7 181 Kč.

E-SHOP ČD

ODMĚNA ZA NÁKUP

tescoma.

Během srpna získáte po zakoupení jízdenky v e-shopu ČD 20% slevu na nákup nad 500 Kč v prodejních centrech TESCOA i na eshop.tescoma.cz. Seznam prodejen najdete na www.tescoma.cz/prodejny.

Slevový kód můžete uplatnit až do 8. září 2019. Sleva se nevztahuje na již zlevněné výrobky a dárkové poukazy a nelze ji sčítat s jiným druhem slevy.

Více na www.tescoma.cz.

**20%
SLEVA**

NOVÉ SMLOUVY

V KARLOVARSKÉM KRAJI I PO ROCE 2019

České dráhy v Karlovarském kraji uspěly při obhájení provozu regionální dopravy na páteřních tratích i na řadě vedlejších tratí po roce 2019. V kooperaci se zahraničními partnery budou zajišťovat i četné přeshraniční linky do Saska a Bavorska. V Karlovarském kraji došlo k výrazné modernizaci vozidlového parku národního dopravce a tento trend bude pokračovat i v následujících letech. V provozu je už nyní nasazeno osm moderních bezbariérových motorových jednotek RegioShark, vedlejší výkony obsluhují modernizované motorové jednotky Regionova. Na základě uzavřené smlouvy dojde v průběhu jízdního řádu 2021 také k zavedení nové spěšné linky Karlovy Vary – Cheb – Mariánské Lázně – Plzeň, která zajistí přímé a rychlé spojení obou krajských měst i propojení větších měst v obou krajích.

NOVÁ BROŽURA

Poznejte Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj vydal ve spolupráci s Českými drahami brožuru *Tipy na výlety v Královéhradeckém kraji*. Nová publikace vyšla v nákladu pět tisíc výtisků s rozsahem 88 stran a obsahuje 36 turisticky zajímavých míst, kam mohou cestující pohodlně vyrazit s využitím vlakové či autobusové veřejné dopravy. Ke každému výletu náleží doprovodná mapa s vyznačenými zastávkami a stanicemi veřejné dopravy a mnoho dalších užitečných informací. Publikace je dostupná zdarma na pokladnách ČD v celkem 39 železničních stanicích po celém kraji a lze si ji vyzvednout i na autobusovém terminálu v Hradci Králové či na vybraných kontaktních místech IREDO.

ČD WiFi

Internet už v tisícovce spojů

Instalace wi-fi do dalších vozů národního dopravce pokračuje. Před prázdninami České dráhy zavedly tuto službu v dalších čtyřiašedesáti multifunkčních vozech na linkách rychlíků. Od příštího roku by mělo být připojení k internetu dostupné ve většině dálkových vlaků. Postupně však dochází k rozšíření služby i v regionální dopravě. ČD WiFi České dráhy nyní nabízejí už ve více než tisícovce spojů po celé České republice. Počínaje vlaky SC Pendolino, railjet nebo EuroCity přes rychlíky až po osobní vlaky. Přes palubní wi-fi se k internetu připojí například cestující v moderních motorových vozech na Vysočině, v jednotkách InterPanter a RegioPanter na tratích Brno – Pardubice – Praha, Pardubice – Hradec Králové – Jaroměř, Horažďovice – Plzeň nebo Chomutov – Ústí nad Labem – Děčín či v soupravách RegioShark z Hulína přes Valašské Meziříčí do Rožnova pod Radhoštěm nebo na tratích Karlovarského a Ústeckého kraje.

VČASNÁ JÍZDENKA EVROPA

Vlakem až k chorvatskému pobřeží

Plánujete dovolenou v Chorvatsku a nechce se vám trávit čas za volantem? České dráhy od začátku června nabízejí Včasnou jízdenku Evropa také pro cesty z České republiky až do Chorvatska. Jízdenky pro 1. i 2. vozovou třídu je možné koupit mezi libovolnými mezinárodními tarifními body Českých drah a Chorvatských železnic (HZPP), tedy mezi většinou významnějších stanic v obou zemích. Cestující si tak mohou nově pořídit jízdenky už v devadesátidenním předprodeji třeba z Prahy nebo Brna přes Rakousko až do Záhřebu, Splitu nebo Šibeniku. Například jízdenku do 2. vozové třídy z Prahy přes Vídeň do Záhřebu pořídíte již od 1 222 Kč. Konkrétní ceny jízdenek najdete přímo v e-shopu ČD nebo na pokladních přepážkách ČD. Více o nové nabídce na www.cd.cz.

pont to go

SRPNOVÝ TIP Z POHODLNÝCH OBCHODŮ NA TRASE

Výlet? Jedině se sušenkou v kapse

Při prázdninových cestách vlakem vždy přijde chuť na něco sladkého. Během srpna proto v akčních regálech prodejen PONT Market nebo PONT to go najdete hned několik druhů cukrovinek, které se skvěle hodí k vašim výletům. Vyzkoušíte novinky od Opavia, nebo raději vsadíte na Siestu? Stavte se v Pohodlných Obchodech Na Trase.

WWW.PONTY.CZ

VLAKEM NA VÝLET

www.cd.cz/vlakemnavylet

Srpen k zimě hledí a rád vodu cedí. Tak zní jedna z lidových pranostik. Ať tento měsíc praprší, nebo bude naopak slunce pálit ostošest, neseďte doma a vydejte se za zážitky. V bezplatné mobilní aplikaci Vlakem na výlet najdete stovky tipů, kam se vypravit za každého počasí.

ZA HUDBOU

11. až 18. srpna 2019

Svezte se do Litomyšle za barokem!

Litomyšl opět ožije slavnostní barokní atmosférou. Čtvrtý ročník duchovně kulturního festivalu Litomyšlské dny barokní tradice se letos uskuteční 11. až 18. srpna. Kromě slavnostních mší a unikátního koncertu, na kterém bude představena hudební tvorba dvou zapomenutých litomyšlských skladatelů 18. a počátku 19. století, jsou součástí programu také přednášky o barokním umění, dobovém liturgickém odívání nebo o nelehkém údělu pobělohorských nekatolíků ve východních Čechách. V barokních pobožnostech a procesích dojde k uctění sv. Jana Nepomuckého a Panny Marie, za níž se navíc můžete vydat na pouť do nedaleké obce Strakov. Pro děti je letos připravena celotýdenní soutěž, v níž mohou nejmenší návštěvníci festivalu vyhrát drobné ceny.

Nejbližší železniční stanice:
Litomyšl

S NOSTALGIÍ

Každou sobotu do 31. srpna 2019

Mattoni expresem do lázní Kyselka

Do konce srpna se každou sobotu můžete svézt historickým motorovým vozem Singrovka do lázní Kyselka – k pramenům neznámější české minerální vody. Mattoni expres odjíždí z karlovarského dolního nádraží v 9:30 hodin a mezi Vojkovicemi a Kyselkou vás převezme po vlečce firmy Mattoni, po níž běžně osobní vlaky nejezdí. V Kyselce je pro vás připravena komentovaná prohlídka bývalých vyhlášených lázní. S jízdenkou z historického vlaku získáte 50% slevu na vstupné do Mattoni muzea a zájemci mohou také absolvovat turistický výšlap na nedalekou rozhlednu Bučina. Jízdenku koupíte v předprodeji ve všech pokladnách ČD. Například jednosměrná jízdenka z Karlových Varů do Kyselky stojí 100 Kč, pro dítě ve věku 6 až 15 let 80 Kč. Bližší informace najdete na www.cd.cz/vlakemnavylet.

Nejbližší železniční stanice:
Karlovy Vary dolní nádr./Karlovy Vary/
Ostrov n. O./Vojkovice n. O. ad.

PRO LABUŽNÍKY

Od středy do neděle

Tip
Lukáše
Hejlíka

Zdroj: fotokanál Lukáš Hejlík

Ani bistro, ani kavárna. Něco mezi!

Croque Madame, hovězí po burgundsku, paštika z kachních jater, křenová omáčka s domácím uzeným nebo konfitovaná kachna na domácím proklatě dobrém ořechovém chlebu? A co teprve domácí máslový loupák s máslem a marmeládou! Tady nepodceňují žádnou položku v nabídce – od kávy až po báječné brownies. Až budete v Mikulově, zajděte sem na snídani, oběd, odpolední filtr s dokonalým dortem nebo třeba večerní jídlo. Všechno bude perfektní. Kam? Do ulice Piaristů č. 8, kde nenajdete ani bistro, ani kavárnu, ale Něco mezi! I když dost možná všechno dohromady. Vaří tu, pečou i obsluhují Irena Vrbová a Jirka Chovanec. Jejich podnik funguje na principu sold out, tedy do vyprodání, a tak si raději ověřte na www.facebook.com/necomezimikulov, jestli mají ještě otevřeno.

Nejbližší železniční stanice:
Mikulov na Moravě

FOTO: MUZEUM HL. M. PRAHY

S DĚTMI

do 22. září 2019

Čtyřlístek se přestěhoval do Prahy

Kreslené příběhy Čtyřlístku provázejí dětstvím už několikátou generaci. Od vydání prvního čísla oblíbeného komiksu letos uplynulo 50 let a při této příležitosti se v hlavní budově Muzea hl. m. Prahy koná interaktivní výstava. Co na ní uvidíte? Původní kresby čtveřice postav – psí slečny Fifinky, prasátka Bobíka, králíka Pindi a kocoura Myšpulína, časovou přímku, která mapuje významné události v životě časopisu, nebo třeba chronolet – podivuhodné čtyřlístkové vozidlo v Myšpulínově garáži. Pro děti jsou připravené interaktivní a pátrací hry. První sešit s příběhem Čtyřlístku s názvem Vynálezy profesora Myšpulína vyšel 15. května 1969 a velký zájem čtenářů si vyžádal pokračování. Za půlstoletí existence se počet vydaných komiksů blíží k sedmi stům. V současnosti vychází dvacet čísel ročně, z toho čtyři dvojčísla, dále také čtyři čísla Čtyřlístku speciál a časopisu Ahoj, tady Fifí. Autorem Čtyřlístku je Jaroslav Němeček, který vystudoval propagační grafiku na umělecko-průmyslové škole. Inspirací mu byly podobné kreslené příběhy, které bavily děti na západ od nás. Od pátého sešitu se dvorní libretistkou stala Ljuba Štíplová. Napsala přes dvě stě příběhů oblíbených kreslených postavíček. Za celou historii se na tvorbě příběhů Čtyřlístku podílelo dalších více než třicet autorů.

 Nejbližší železniční stanice:
Praha Masarykovo nádr./Praha hl. n. ad.

ZA POZNÁNÍM

O víkendech a svátcích

FOTO: ARCHIV LETOHRADSKÝ ŽELEZNIČNÍ KLUB, Z. S.

Muzeum lokálky s železničními poklady

V Rokytnici v Orlických horách se bývalá výtopna parních lokomotiv proměnila v Muzeum lokálky, v němž vás seznámí s historií železnice v této horské oblasti. V hlavní expozici jsou popsány všechny stanice a zastávky na trati Doudleby nad Orlicí – Rokytnice v Orlických horách a nechybí ani replika pamětní desky, která byla původně k připomínce otevření trati roku 1906 umístěná na jednom z tunelů. Hlavní dominantou muzea je parní lokomotiva 328.011. Těšit se můžete i na modelové kolejiště. Venkovní část expozice tvoří mechanická návěstidla, dvojkolí parní lokomotivy, část parního lokomotivního kotle v řezu nebo skříň nákladního vozu z roku 1872. V muzeu nakoupíte předměty s železniční tematikou včetně turistické známky a také získáte otisk pamětních razítek.

 Nejbližší železniční stanice:
Rokytnice v Orlických horách

NA VÝSTAVU

3. až 6. října 2019

FOTO: VYSTAVIŠTĚ FLORA OLMOUC

Do Olomouce na Zahradní slavnost

Hlavní expozice podzimní Flory Olomouc, která se letos koná od 3. do 6. října, má název Zahradní slavnost a budou se na ní prezentovat nejlepší čeští pěstitelé. Na olomouckém výstavišti, jehož brány budou otevřeny od 9 do 18 hodin, v neděli jen do 17 hodin, najdete také Podzimní zahradnické trhy, včelařskou výstavu Hanácká včela a těšit se můžete i na festival gastronomie a nápojů Olima, Grand Prix ovocných destilátů Flora košť a Flora džem nebo floristické soutěže. Na tradiční podzimní přehlídku ovoce a zeleniny se do hanácké metropole svezte vlakem ČD na zvýhodněnou jízdenku Vlak+ Flora a cestu domů máte zdarma. Aby vám tato jízdenka se slevou 50% platila i pro cestu zpět, jen nutné si ji nechat orazítkovat ve stánku Českých drah, který najdete ve foyer pavilonu A.

 Nejbližší železniční zastávka:
Olomouc-Nová Ulice/Olomouc-Smetanovy sady

Už jste
vyzkoušeli
naši novou
aplikaci?

ROZHOVOR

TEXT: VÍT CHALUPA
FOTO: ARCHIV LUCIE VÝBORNÉ

LUCIE VÝBORNÁ

NUTKÁNÍ OPOUŠTĚT pohodlí duše i domova se nikdy nezbavím

Bylo jí padesát a nestydí se za to. Klidně mluví o tom, jak by mohla být matkou kolegů, kteří s ní natáčejí, lezou po horách či do jeskyň. Proslavila se dopoledními rozhovory na stanici Českého rozhlasu Radiožurnál a nově uvádí v televizi Seznam pořad Extreme Interviews. Tam se cítí ve svém živlu, protože rozhovory vznikají přímo v místě, kam se většina lidí sama rozhodně nevydá. Umí si však na sebe vzít i dlouhé večerní šaty a s grácií odmoderuje třeba předávání cen Český lev. I přes tak pestrý program plný adrenalinu je však pro ni největším životním zázrakem dcera Vanessa.

Čtyřicáté narozeniny jste oslavila výstupem na Mont Blanc. Kam se chystáte na letošní kulatiny?

Nevím. Svoje narozeniny bych chtěla oslavit s lidmi, na kterých mi záleží. Oslava se odehraje až na podzim, protože chci kama-rádům, kteří také pobíhají pořád po světě, dát vědět s dostatečným předstihem. Chtěla jsem vystoupit na Denali, nejvyšší horu Severní Ameriky na Aljašce, kde jsem ještě nebyla. Jinak pro letošek mám v plánu dva hřebeny v Alpách, které jsou grandiózní a těžké na lezení. Jestli to budu brát jako dárek ke svým padesátinám, anebo to bude jen bonus uprostřed léta, nedokážu říct.

Jak jste se vůbec dostala k extrémním sportům? Provozoval je někdo v rodině?

Maminka byla vynikající lyžařka, od tří let mě vodila na sjezdovku. Tam byl začátek mého sportování, pak jsem ještě závodně hrála tenis i lyžovala, ale ne nijak výrazně. K tomu mě bavilo si různé věci zkoušet. Navíc mě v 19 letech sbalil kluk, který lezl po horách, takže jsem k nim díky němu přičichla. Když mládenec odešel, už mi hory zůstaly. Akorát když byla dcera malá, tak jsem si musela dát přestávku. Přiznávám, že byla dost dlouhá, ale když máš něco, o čem víš, že to máš rád, tak se k tomu snadno vrátíš. Mezitím přišlo i mnoho zajímavých nabídek způsobem: Hele, nechceš si vyzkoušet... A já jsem vždy chtěla.

Jezdíte na Havaj surfovat. Kde se ta láska vzala?

Manžel mě tam odvezl na dovolenou. Předtím jsem byla v Austrálii, kde jsem surfaře sledovala a říkala jsem si, že až někdy budu mít čas, tak to zkusím. Když jsme přijeli na Havaj, na pláži Makaha jsem se málem utopila, než jsem pochopila, že je potřeba najít někoho, kdo mě to naučí. A toho jsem mezi místními v následujících letech našla. Ale nejsem dobrý surfař a asi už nikdy nebudu, protože pokud nezačneš jako malý, tak to bys u toho oceánu musel bydlet.

Co extrémní lyžování? Máte někdy strach?

Já se za extrémní lyžařku nepovažuji, i když jsem sjela některé čtyřtisícovky v Alpách, Elbrus i íránský Dámavand. O sebe se nebojím, mám to štěstí, že můj spolulezec je profesionální horský vůdce, který mi dopřává „komfortu“. Když on skočí někam do díry a řekne: „Pojeď za mnou!“, tak za ním jedu, protože vím, že nepojede nikam, kde by se to mohlo utrhnout. Nebo si předem řekneme, jak velké riziko tam je. Jenže teď mám na TV Seznam pořad Extreme Inter-

views a jsem v pozici, kdy třeba jedu na hory, mám s sebou štáb šesti lidí, kteří mi věří, a já mám skočit někam do díry. Okolo jsou dva kameramani, dronista a zvukař a říkám si: „Nesmí se nic stát!“ Za sebe strach nemám, ale bojím se, aby se něco nestalo klukům, kteří by věkem mohli být mí synové. Beru je jako přátele i jako spolupracovníky a cítím velkou zodpovědnost. To je ten okamžik, kdy mám strach. Neriskujeme, i když to tak vypadá. Ale stejně. Kdyby se jim něco stalo, tak bych si to vyčítala, že podlehlí mému blbému nápadu dělat můj pořad.

DOKÁŽE MĚ ROZPUMPOVAT, KDYŽ U NĚKOGO VIDÍM POTENCIÁL, KTERÝ NEVYUŽÍVÁ.

Doma se o vás nebojí?

Manžel mi kdysi, když jsme ještě neměli dceru Vanessa, řekl: „Lezte si, kam chcete, ale nechtějte, abych se na vás díval.“ Když zápasil v sumu na světové úrovni, tak jsem to přijala a neřešila, že by se mu mohlo něco stát, že by se mohl fatálně zranit. Věděla jsem, že ta cena, kterou by za to zaplatil, mu za to stojí, mluvili jsme o tom. No a můj muž teď ví, že to mám podobně. Ví, do čeho jdu, že neudělám žádnou hloupost, a že kdybych za to zaplatila, tak vím, že mi to za to stálo.

Co by stálo za to?

Spojení s přírodou, to, že cítím vítr, že vystoupím z komfortní zóny, musím se s něčím popasovat, musím vymyslet nějaké kreativní řešení, dosáhnou něčeho, na co úplně každý nedosáhne. A hlavně ta radost, že jsem součástí toho vyššího celku, je parádní. Když v noci na horách vylezu ven ze stanu a dívám se na hvězdy, nepřipadám si sama. Ví, sice, že jsem proti horám i proti vesmíru nicotná, ale jako by se v tom skrývala moje hodnota. Pak se vrátím do Prahy, vidím davu a připadám si v tom proudu jako bezcenné nic.

Rozumíte sportovcům, když opakují frázi, že si jdou zápas užít? Co si užíváte vy?

Teď úplně vyskočím z profese rozhlasového moderátora a zaměřím k práci pro televizi – hodně jsem si jako moderátorka užila předávání cen Českého lva. Celé je to provázené mírně hysterickou atmosférou, a čím víc se blíží začátek přímého přenosu, tím víc lidí v zákulisí běhá, všechno se „vaří“. Měla jsem odposlech v uchu, režisér připravuje lidi v sále na to, že za minutu začíná přímý přenos, a pak odpočítává deset, devět, osm, sedm... Všechno to slyším a říkám si: „A teď jsem tady já a pro lidi v sále i doma u televize udělám to nejlepší, co budu umět.“ Vnitřně se usměju a celé mě to zklidní. A to je asi to, na co se ptáš – si to užít. Vždycky se snažím, aby to bylo to nejlepší, co umím. Takže pak rozumím sportovci, že mu jde o co nejlepší výsledek i o to si skvěle zahrát, protože jakákoli sportovní hra je fenomenální věc, kombinace, příležitost.

Navštívila jste české vojáky v Afghánistánu. Byl to ten správný adrenalin?

Žádnému objektivnímu nebezpečí jsem vystavená nebyla. Jsem ráda za takovou zkušenost, protože o Afghánistánu a o lidech, kteří tam pracují, slyšíme mnoho, ale... Většinou jsou to domněnky nebo útržkovité informace, takže pro mě bylo důležité tam být, vidět to na vlastní oči. Potěšilo mě, že Armáda České republiky přistoupila na naše podmínky. Tedy že jsme tam s kolegou neletěli na otočku, na dva tři dny, ve kterých se dá zvládnout akorát „dojmologie“ a reklama na facebooku pro armádu a pro mě jako odvážnou paní (smích), ale vlastně to k ničemu nebude. Pochopili mé argumenty, že pokud tam s kolegou Tomášem Černým máme udělat seriózní práci, je nutné tam být na delší dobu, alespoň deset dnů. Byli tak laskaví, že to dovolili. Byli jsme na dvou základnách, dělali jsme dvě reportáže denně a myslím, že se nám podařilo vytvořit relevantní obraz toho, jak tam vojáci žijí, jak pracují, co si myslí.

Zažila jste tam nějakou nebezpečnou situaci?

Dvakrát jsme zažili tzv. incoming, tedy nálet na Bagrám, ale protože základna má systém na sestřelování raket, běželi jsme do krytu, tam jsme si „poseděli“ dvacet čtyřicet minut, a když to odhoukali, šlo se do práce.

Jela byste zase? Nebo do jiné oblasti válečného konfliktu?

Nechtěla bych být válečnou reportérkou. Ale některé věci, co se ve světě dějí, se mě dotýkají. Mám kamarádku lékařku, která se nedávno vrátila z Jemenu. Kdybych chtěla ještě někde jet udělat profesní službu, tak by to byl právě Jemen, protože o něm se u nás málo mluví a lidé tam umírají zbytečně.

Čím se cítíte být nejvíce? Moderátorkou, reportérkou?

Neřeším to, ráda to střídám. Právě proto, aby člověk nevyhořel. Profese „rozhlasáka“ je pestrá. A pokud jde o reportáž – znamená to ji ozvučit, natočit, sestříhat a odeslat ji do centrály. Proto působení v Himálaji byla výzva, protože když jdete třeba na K2 (druhá nejvyšší hora světa, 8 611 metrů nad mořem – pozn. red.), musíte vystoupat 130 kilometrů od nejbližší vesnice, a hlavně mít všechno

dvakrát, protože pokud se vám něco rozbije, hned tak si pro to zpět do civilizace neskočíte. A výbava? Solární panely, elektrocentrála, spousty redukcí, drátů, dva počítače, dva satelitní vysílače, dva nahrávače, baterky, paměťové karty. Všechno bez technické podpory. Takže když se něco pokazí, musím si poradit sama. V takových případech si říkám, proč jsem si na sebe ušila takový bič. Ale jenom tím se někde posouvám. Když se dím ve studiu Radiožurnálu a dělám s někým rozhovor, vím, co po něm chci, mám papír s okruhy, kde se chci pohybovat. Když jdu točit Extreme Interviews pro televizi a točím ho během jediného dne, tak nic takového nemám a musím mít vše v hlavě. Nemohu to

mít na papíře. S horským vůdcem vyrazíme ve čtyři hodiny ráno z chaty a lezeme na čtyřtisícovku. S jeskyňářem jsem 14 hodin pod zemí. Očekává se, že toho budu fyzicky schopná, ale i že v hlavě budu pořád držet koncept rozhovoru.

Většinu aktivit provádíte v mužském kolektivu. Jak to snášíte?

Vyhledávám takovou mužskou společnost, která není prvoplánově testosteronová. Moji přátelé a kluci, se kterými lezu, jsou lidé, kteří mají smysl pro srandu, jsou normální, nepotřebují si nic dokazovat. Všichni víme, že čím lepší jsou lyžaři, chirurgové, vědci nebo jiní profíci, tím méně potřebují chraстит zlatými medailkami a ukazovat, jak jsou skvělí.

Říkáte, že se každou cestou znovu a znovu rodíte. Narodila jste se někdy tzv. podruhé? Byla jste někdy blízko smrti?

Při lezení jedné čtyřtisícovky s kamarádem jsme se dostali na ledovou část stěny a po pár hodinách jsem ztratila pozornost. Stála jsem na předních hrotech maček a měla zaseknuté oba cepíny, chtěla jsem popolezt, ale v dalším kroku jsem udělala chybu a letěla dolů. A parťák mě chytil do krátkého lana. Pravděpodobnost, že mě udrží, byla tak deset na devadesát. Zachránil nejen můj život, ale i svůj, jsem mu vděčná. Ale takové věci se občas v horách stanou.

Co vám po takovém okamžiku běží hlavou?

Nic. Doležeš k parťákovi, který je úplně bílý, protože ví stejně dobře jako ty, co se mohlo stát. Podíval se, zeptal se, jestli jsem unavená. Řekla jsem mu, že ne, že jsem „jen“ ztratila pozornost. Protože kdybych nemohla, tak by nás oba okamžitě otočil a sestupovali bychom. Dohodli jsme se, že to dolezeme, a to jsme i udělali.

Co vám v běžném životě dokáže rozpumpovat krev?

Žiju z drobných radostí, z nichž je sestavené to, čemu lidé říkají štěstí. Může to být úsměv

od někoho v tramvaji nebo milá poznámka. Nebo že ti někdo zavolá jen tak, což už se v dnešní době moc neděje. Z toho negativního třeba to, když u někoho vidím potenciál a ten člověk ho nevyužívá.

Jak dceři Vanesse vysvětlujete, že jedete dělat ty své bláznoviny?

Ona ví, že mám projekt Extreme Interviews, ale teď řeší věci, které slečny řeší v šestnácti letech. Takže už neřeší matku, což je výborné. To jí svým způsobem chrání od toho, aby se o mě bála. A když byla menší, tak se na mě dívala jako na sportovní matku. Chtěla jsem, aby měla vztah ke sportu a smysl pro fair play, což nepovažují za prázdný termín. Do skutečně velkých hor jsem od ní odjela, až když jí bylo deset. Ona pro mě byla zážrak a já jsem od ní ani nechtěla odjíždět, život s ní mě naplňoval a pořád to trvá.

K čemu dceru vedete? K umění? K jazykům? K těm bláznovinám? Nebo snad k sumu?

Vedli jsme ji od malička k jazykům, protože u nás doma se mluví třemi světovými jazyky, v čemž vyrostla. Tedy česky, anglicky a rusky, protože moje tchyně je Ruska. Teď jí vedu k tomu, aby měla vlastní názor a aby kriticky přemýšlela. Kdybych měla zobecnit, o co mi jde, tak aby nebyla blbá, aby si nenechala od nikoho nic namluvit. A chtěla bych, aby byla nezávislá, měla svůj život, své radosti, své peníze, aby si mohla žít, jak chce ona. Chtěla jsem ji vést ke sportu, ale ona se v pubertě „šprajclá“ a na všechny sporty se vykašlala. Sportovní matka je prostě trapná (smích). Mrzí mě, že sport zasekla, ale nezbývá než doufat, že se k němu vrátí. Ona báječně kreslí. Ale jen sama pro sebe. Lidé, kteří tomu rozumějí, říkají, že má talent,

KDYBY SE PŘI NATÁČENÍ KOLEGŮM NĚCO STALO, VYČÍTALA BYCH SI, ŽE PODLEHLI MÉMU BLBÉMU NÁPADU DĚLAT MŮJ POŘAD.

ale... Když jsem chtěla, aby ji někdo vedl, odmítla to a řekla, že si bude kreslit to, co chce ona.

Nemůžeme vynechat vaši novinářskou činnost, ať v Radiožurnálu, nebo nyní nově v Televizi Seznam v pořadu Extreme Interviews. Kdo vám dal v přípravě na rozhovor nejvíce zabrat?

Těžko říci. Třeba když mám představit nějaký technický nebo vědecký obor, potřebuji nejdříve sama pochopit, co ten člověk dělá nebo co je podstatou činnosti, na kterou se vyptávám, abych to pak následně uměla pojmenovat tak snadno, aby má otázka byla srozumitelná i pro toho, kdo tomu vůbec nerozumí. Pokud se ptáte na osobnosti, nedokážu vybrat jedno jméno. U těch uměleckých oborů je to tak, že přečtu román, jdu do kina, do divadla, protože nejsem schopná se bavit s člověkem o knize, kterou jsem nečetla. Posluchačům dělám veřejnou službu v tom, že

hostovi ve studiu dělám i oponenta. Kdybych si jeho knihu nepřečetla, tak mi může cokoliv namluvit a já bych nemohla reagovat, že třeba závěr se zrovna nepovedl nebo že zápletka kulhá, že postavy jsou nedůvěryhodné.

Kdybyste si mohla vybrat, kde byste chtěla žít?

Vracím se na Havaj, protože tam je cosi, co se vymyká normálu. Teď mluvím o lidském pocitu. Ale přesto všechno si myslím, že Česko je krásná země, všechno je tu na dosah. Když chceš do hor, jedeš do Alp, když k moři, tak na Jadran. A mě v českém lese vůbec nic nechybí. Zejména v létě. Ale kdybych chtěla nějakou zemi, kde jsou živly v takové míře, jak je mám ráda, tak by to byly Itálie nebo Francie, kde jsou vysoké hory i moře nebo oceán. Ale nikdy jsem takto nepřemýšlela.

Máte nějakou vlakovou historku? Jela jste na nějakou expedici vlakem?

Mám jich několik, ale moje nejoblíbenější je cesta z čínského Pekingu do mongolského Ulánbátaru, ovšem z roku 1990. Tehdy tudy jezdili překupníci, říkalo se tomu zlatá stezka. Často tu cestovali Poláci, kteří z Evropy do Číny vozili nějaké zboží a cestou zpět vozili to luxusnější s kožešinami, jantarem a zlatem. Byla jsem v kupé se dvěma chlapy, kteří se opili a pak to na mě šli zkusit. Už mě rvali z postele, vypadalo to špatně. Využila jsem jejich opilosti a z kupé jsem utekla. Ovšem jen v roztrhaném tričku, kalhotkách a ponožkách. Proběhla jsem vagonem pro cizince a vběhla do vedlejšího, kde už seděli jen Mongolové. Protože jsem se bála do kupé vrátit, celou noc jsem strávila s Mongoly v družném hovoru u kotlíku s nudlemi. Až v Ulánbátaru jsem mohla zpátky do kupé s jedním urostlým Mongolem a průvodčím. Všechno nakonec dobře dopadlo, ale vzpomínka je to na celý život. Ale jinak si dopřávám tu radost, že na rozhovory do Olomouce nebo do Ostravy jezdím vlakem. A velmi si to užívám. Navíc s dramaturgem Tomášem Černým ve vlaku do Ostravy vymyslíme hosty na další čtyři měsíce dopředu a dva nové pořady. A pak obtěžujeme nadřizené v Českém rozhlasu, aby nám je dovolili natočit... ■

LUCIE VÝBORNÁ (50)

Česká moderátorka, známá především díky dopoledním rozhovorům na stanici Radiožurnál Českého rozhlasu, nově také v televizi Seznam Extreme Interviews. Jako zpravodajka natáčela reportáže z Afghánistánu, zúčastnila se výstupu na druhou nejvyšší horu světa K2, odkud se do vysílání hlásila denně reportážemi i živými vstupy. Moderovala také předávání cen Český lev. Vystudovala Fakultu žurnalistiky Univerzity Karlovy v Praze. Před zraněním závodně lyžovala a hrála tenis. S manželem Jaroslavem Pořízem mají dceru Vanessu (16). Lucie mluví anglicky, rusky, italsky a učí se španělsky.

ČD Restaurant

Chutné cestování
v každém ročním období

- » pestrá nabídka, sezonní pokrmy
- » menu od špičkových šéfkuchařů
- » příznivé ceny

www.jidelnivozy.cz

ČD Restaurant
se servisem JLV

Koupit si jízdenky online je tak lehké

Navíc získáte vagón výhod:

- jízdenky zdarma ve věrnostním programu ČD Body
- místenky zdarma
- vrácení jízdného 15 min před odjezdem
- nejlevnější dostupné jízdenky
- jízdenka v mobilu i přes SMS

Nakupujte jízdenky na www.cd.cz/eshop

nebo přes apku **Můj vlak.**

CESTOVÁNÍ PO ČR

POSÁZAVÍ

V jízdním řádu nese číselné označení 212, většina z nás však tuto trať zná pod názvem Posázavský pacifik. Vysloužila si ho právem. Sevržená údolí s nedotčenou přírodou, chatové osady i množství hradů a zámků nad břehy řeky daly vzniknout železnici, která se od Světlé nad Sázavou až po Vrané řadí k těm nejromantičtějším v Česku.

SÁZAVA po čertech zajímavé město

FOTO: © RICHARD ŠEVÍK / PŘEMÍSTNĚ.COM

V Sázavě se odpradáвна dějí zázraky. Svatý Prokop tu proměnil vodu ve víno a se zkcroceným ďáblem zapřaženým do pluhu vyoral tzv. Čertovu brázdu. Pojedte s námi navštívit město, v němž stojí za prohlídku nejen legendami opředený Sázavský klášter.

TEXT: TOMAŠ REZEK

Už ve vlaku do Sázavy poznáte, že jste si vybrali ten správný výletní cíl. Trať se klikatí malebným Posázavím a na mnoha místech se naskytou pěkné výhledy na řeku a okolní zeleň, které musejí potěšit oko každého alespoň trochu vnímavého pasažéra. Nedaleko sázavské zastávky se také mihne kaplička sv. Prokopa. Ta byla postavena u studánky Vosovky, kde se podle pověsti setkal přemyslovský kníže Oldřich s poustevníkem Prokopem. Svatý muž dal žiznivému knížeti napít, vodě požehnal, a ta se proměnila ve víno. Za tento zázrak se kníže odměnil. Nechal pro Prokopa a jeho následovníky postavit klášter. K barokní kapliče sv. Prokopa, která byla před devíti lety opravena, vás od sázavské vlakové zastávky dovede žlutá turistická značka (0,5 km).

Klášter s unikátními freskami

Držte se dál žluté a dojdete s ní až k Sázavskému klášteru. Za klášterní brankou nepřehlédnete vysokou gotickou věž. Pokud

na ní objevíte tři vytesané šesticípé hvězdy, vyplní se vám prý toužebné přání. Během prohlídky bezmála tisícileté památky se seznámíte s její pestrou historií a neméně zajímavými příběhy jejích dávných obyvatel – svatého Prokopa a dalších benediktýnských mnichů. Uvnitř objevíte cenné nástěnné malby včetně jedinečné gotické fresky Madony Sázavské. Jde o unikátní zobrazení Bohorodičky, která jednou rukou

FOTO: © TOMAŠ BJAČEK/DREANSTIME.COM

drží Ježíška a druhou ho kárá. V klášteře nechybí expozice připomínající praktikování bohoslužby ve slovanském jazyce a v severní zahradě najdete „čtyřlístkové“ základy první kamenné klášterní svatyně – kostela sv. Kříže.

Do huti za křehkou krásou

Od kláštera se vydejte po červené značce na druhý břeh Sázavy – na náměstí Voskovec a Wericha s kulturním a informačním centrem. Název rynku není náhodný, Jiří Voskovec se v Sázavě roku 1905 narodil a s Werichem tu také začali psát Vest pocket revue, první hru Osvobozeného divadla. Z náměstí vás místní značení nasměruje ke sklářské Huti František, kterou nechal v roce 1882 postavit Josef Kavalier. Proč byste ji měli navštívit? Proměnila se v Centrum

FOTO: NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

sklářského umění se sbírkou moderního skla z mezinárodních sklářských symposií. Nejde ale jen o galerii nebo muzeum. Při akcích můžete obdivovat um sklářů a pozorovat, jak jim pod rukama vzniká křehká krása. Po celý rok pořádají kurzy pro veřejnost, na nichž je možné se naučit různé techniky sklářské tvorby.

Do přírody, nebo na vodu?

Pokud máte toulavé boty, vydejte se po okolí po některé ze značených turistických stezek. Krajinou kolem řeky Sázavy vás provede červená značka. Městem také prochází Posázavská cyklotrasa, takže výlet vlakem můžete zkombinovat s cykloturistikou. Ale když už budete v Sázavě, co se projet na vodě? Ve městě najdete hned několik půjčoven lodí. Kajak, raft nebo kanoí si lze předem objednat i přes internet. V půjčovně vám doporučí vhodnou vodáckou trasu. Pro začátečníky se hodí například 11 kilometrů dlouhá plavba ze Sázavy do Chocerad. Přestávku si můžete udělat u soutoku Sázavy a Jevanského potoka, kde se nachází proslulá restaurace s rockovým klubem Na Marjánce. V Choceradech loď odevzdáte a zpět se můžete vrátit vlakem. ■

NA VÝLET POSÁZAVSKÝM PACÍFKEM

Do Sázavy vedou koleje podél stejnojmenné řeky, jejíž okolí se stalo už za první republiky oblíbenou výletní lokalitou trampů. Ti popustili uzdu své fantazii a po vzoru Divokého západu přejmenovali některé místopisné názvy včetně železnice, která se pro ně stala Posázavským pacífkem. Ať už pojedete do Sázavy na výlet odkudkoli, nejvýhodnější vlakové spojení i jízdenku si snadno vyhledáte na www.cd.cz nebo prostřednictvím bezplatné mobilní aplikace Můj vlak.

FOTO: NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

Nejzajímavější místa Sázavy

FOTO: NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

1 Klášter, co se stal zámekem

Za císaře Josefa II. byl klášter v Sázavě zrušen. Noví majitelé ho využívali jako zámek. Při neorenesanční přestavbě byla postavena i nová věž, která měla zakrýt klášterní ráz budovy.

2 Centrum sklářského umění

Z chátrající sázavské Huti František vzniklo unikátní Centrum sklářského umění, v němž je umístěna jedinečná expozice moderního skla. Sbírkou tvoří cca 1 500 předmětů, asi třetina z nich je vystavena.

FOTO: ČESTY-SKLA.O.P.S.

FOTO: WWW.MESTOSAZAVA.CZ

3 Kaplička u zázračné studánky

Na místě údajného setkání knížete Oldřicha s poustevníkem Prokopem u studánky Vosovky nechali mniši Sázavského kláštera v roce 1713 postavit barokní kapličku, kterou můžete zahlédnout i z vlaku.

4 Zlatá řeka plná vodáků

Ve městě nabízí služby několik půjčoven lodí. Na vodáckou výpravu po Sázavě neboli Zlaté řece, jak jí přezdívají trampové, se můžete vypravit na raftu, v kajaku nebo v kánoji. V půjčovně poradí i trasu.

FOTO: @MARTAS REHAKI DREAMSTIME.COM

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

Romantické squatování v Posázaví

Posázaví je pojmem mezi vodáky a především trampy, kteří řece dodnes dávají punc dobrodružství a nevšedních letních zážitků. Z dávné vlastní zkušenosti ale mohu potvrdit, že nevšední zážitky dokáže okolí legendární řeky Sázavy přichystat i ryze kavárenským povalečům...

TEXT A FOTO: MICHAL MALEK

Nemoci (jak známo) nechodí po horách, ale po lidech. Po delší době jsem i já toto lidové moudro pocítil na vlastní kůži a jako na potvrzu v průběhu dovolené, během které mě čekala jen jedna milá pracovní povinnost – porozhlédnout se do kraje v okolí města Sázava. Shodou okolností mám tuto lokalitu spojenou s jedním výletem, jehož idea se zrodila také během marodění v posteli. S ohledem na svůj stav a uvolněnou letní atmosféru tedy tentokrát tradiční popis Ratajské vyhlídky, ke které vás od železniční zastávky dovede červená a následně zelená stezka, nahradím jednou osobní vzpomínkou.

To si tak lebedíte s horkým čajem v posteli a ze samé nudy přemýšlíte, co podniknete, až bude líp. V teple domova se s prstem po mapě

cestuje snadno, a tak se v mé náctileté hlavě zrodil odvážný plán na cyklistický výlet z Poděbrad do Temelína. Podle mých optimistických propočtů opírajících se jen o zkušenosti s občasnou jízdou na kole podél Labe byl cíl cesty snadno dosažitelný v řádu hodin. Slovo dalo slovo a po pár týdnech jsme s kamarádem Michalem usedli na kola a vyrazili vstříc tehdy budované jaderné elektrárně, která nám měla posloužit coby objekt našich výtvarných ambicí.

Vystřízlivění se dostavilo po zhruba 20 kilometrech v prvním větším stoupání za městečkem Kouřim. První den cesty jsme se tedy operativně rozhodli utábořit v Sázavě. Na tom by nebylo nic tak světoborného, podcenit své síly může každý. My však kromě

Výška:	375 m n. m.
Výhled:	údolí řeky Sázavy
Vrchol:	vyhlídka na skalním výběžku
Nejbližší žst.:	Rataje nad Sázavou
Výstup:	snadný

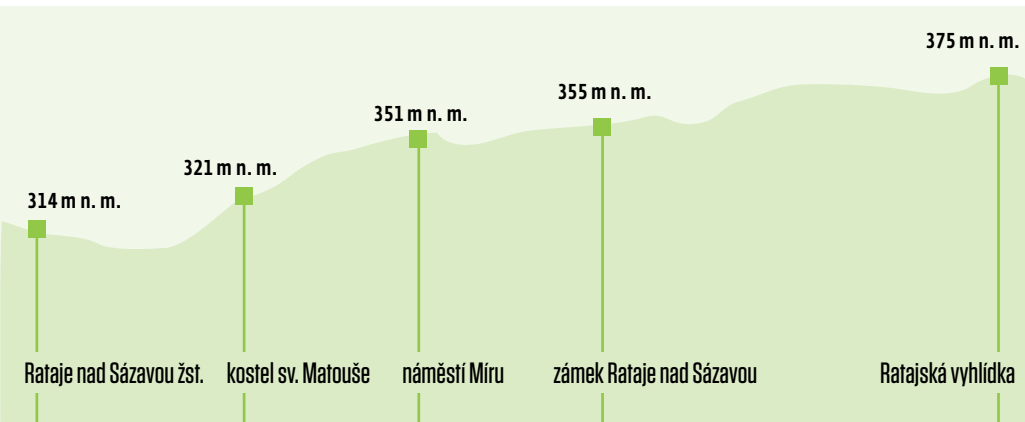
fyzičky podcenili i zásadní otázku ubytování. Na stan nebylo místo ani pomýšlení a i taková samozřejmost jako spacák v naší výbavě chyběla. Naštěstí jsme během zevlování podél řeky Sázavy natrefili na rekreační chatu nymburského lokomotivního depa, kde Michal coby malý kluk trávil dovolenou s rodiči.

dřevorubecké muzeum

kostel sv. Matouše

VÝŠKOVÝ PROFIL

Chata se tvářila jako opuštěná, což pro nás bylo jasným signálem – tady přespíme! Rozbité okno v zadní části budovy nám usnadnilo jisté morální dilema s vloupáním se do cizího objektu, ale zároveň tím vyvstaly určité obavy, abychom byli opravdu jediní, kdo zde ten večer přenocuje. Nebudu zastírat, že spánku jsme ve vybydlené chatě, kde se celou noc ozývalo vrzání a praskání, moc nedali.

Druhý den za svítání jsme se vydali na další cestu směrem k Ratajím, tušíce, že původní cíl už asi nebude dosažen. Po úmorném stoupání po ratajských kočících hlavách a rychlé odbočce ke zdejší vyhlídce, jejíž panorama

si můžete prohlédnout na této dvoustraně, jsme po pár kilometrech nevyspalí, hladoví a utahaní seskočili z kol a u krajnice přemítali nad tím, jak se dostat zpět domů. V tu chvíli u nás zastavila postarší Škoda Forman a v ní náš známý s neznámou slečnou. V mládí sice člověk nemá potřebné zkušenosti, ale ty snadno nahradí zdravá drzost, a ta nám nechyběla. Trochu ve srandě jsme ho požádali, zda by nás nesvezl. Kupodivu souhlasil a i se dvěma horskými koly nás přibral do svého vozu. Zatímco my byli nadšení, dotyčná slečna, která pak narychlo schovávala svou podprsenku pověšenou nad bezpečnost-

SPOJENÍ DO RATAJÍ NAD SÁZAVOU

Z Prahy

Osobním vlakem s přestupem v Čerčanech

Z Brna

Rychlíkem s přestupem ve Světlé nad Sázavou

Z Českých Budějovic

Rychlíkem s přestupem v Benešově u Prahy a v Čerčanech

ním pásem, byla naší přítomností očividně rozladěná a po krátké a emočně vypjaté šeptandě s řidičem se nechala vysadit. Lhal bych, kdybych tvrdil, že nám to nebylo trochu hloupé, ale bolavé nohy výčitky z překaženého románu rychle zahaly. Místo u Temelína jsme tedy nakonec skončili v jakémsi country baru v Poříčanech, odkud už to bylo zpátky domů v sedle kola o poznání snesitelnější.

Okolí řeky Sázavy, jak je vidno, dokáže během letních prázdnin vykouzlit zážitky, vedle kterých je i cyklistický výlet k jaderné elektrárně zcela normální formou trávení dovolené. ■

Na Ostrově

Ledečko

řeka Sázava (jez Kuchelník)

TURISTICKOU STOPOU

Krajem plným příběhů až k Sázavskému

Co mají společného vodáci, ďábel zapřažený v pluhu a známá česká počítačová hra Kingdom Come: Deliverance? Řeku Sázavu a její malebné okolí... Celková délka Zlaté řeky, jak se Sázavě ve vodáckém světě přezdívá, je 225 km. Kromě asi 20 kilometrů je sjízdná v celé své délce a během plavby se můžete kochat pohledem na mnoho hradů, zámků či jiných pamětihodností. Pokud máte raději pevnou půdu pod nohama, nazujte sportovní obuv a vyrazte s námi po turistické stezce až k Sázavskému klášteři.

TEXT A FOTO: MICHAL BAŘINKA

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého u Žďáru nad Sázavou, zámek ve Zručí nad Sázavou, hrad Český Šternberk anebo Sázavský klášter – tato a ještě mnohá další místa na řece Sázavě vábí turisty rok co rok k návštěvě. Každý úsek řeky má své kouzlo a každý má také své příběhy. Město Sázava je například nerozlučně spjata se jménem sv. Prokopa, jednoho ze zemských patronů, zakladatele a prvního opata zdejšího kláštera. Legendy, které se k této postavě vztahují, jsou skutečně pozoruhodné. Řeka Sázava a její okolí však neoplývají „pouze“ poutavými příběhy a památkami, také příroda je zde neskutečně podmanivá. O tom se konečně můžete přesvědčit sami, vydejte se s námi z Ratají nad Sázavou do Sázavy, rodného města Jiřího Voskovce, které leží na železniční trati (č. 212) vedoucí z Čerčan do Světlé nad Sázavou. K dopravě do Ratají nad Sázavou můžete využít tutéž trať, případně trať č. 014 z Kolína do Lededka.

Zámek Rataje nad Sázavou

Hrad Pirkštejn

Památník knížete
Jana II. z Lichtenštejna

klášteru

Pozůstatky
hradu Talmberk

Z hradu na faru

Rataje nad Sázavou jsou pozoruhodný, leč trochu pozapomenutý městy, jehož historické jádro bylo v roce 2003 prohlášeno za městskou památkovou rezervaci. Při příchodu od železniční zastávky po červené turistické značené stezce nás jako první vítá hrad Pirkštejn. Ten nechal vystavět ve 14. století Jindřich z Lipé. Patrně nejnámějším majitelem byl Hynce Ptáček z Pirkštejna, jeden z nejvlivnějších politiků v období po husitských válkách. V letech 1713–1724 nechal tehdejší majitel Václav Oktavián Kinský upravit původní hradní palác na faru a objekt slouží takto dodnes.

Kolem barokního zámku

Od Pirkštejna se přesuneme na náměstí Míru, pod nímž se nachází raně barokní kostel sv. Matouše. Na opačné straně náměstí pak vidíme ratajský zámek. I ten býval hradem, který ve 14. století založil Jindřich z Lipé, v 16. století byl ovšem přestavěn na renesanční a v 17. století pak na barokní zámek. Dnes objekt patří obci a v jednom jeho křídle se ukrývá Muzeum středního Posázaví. Od rozcestníku pod zámek pokračujeme po červené turistické značené trase podél řeky do Ledče a dále do Talmberka.

Čertova brázda

70 let panovníkem

Ještě než však do Talmberka dojdeme, čeká nás rozcestí s památníkem knížete Jana II. z Lichtenštejna. Větší kámen sem byl umístěn roku 1898 při příležitosti 40. výročí panování výše uvedeného knížete; menší tabulka sem přibyla o 10 let později k oslavě 50. výročí. Zajímavostí je, že panování Jana II. z Lichtenštejna nakonec trvalo přes 70 let, což je po francouzském králi Ludvíku XIV. druhé nejdelší funkční období v evropské historii.

Pro milovníky počítačových her

Talmberk je malou vesnicí, nad níž se kdysi majestátně tyčil stejnojmenný hrad. Z něj se ale do dnešních dní dochovaly pouze zříceniny, které jsou navíc obestavené rodinnými domy. Ve středověku však bylo v této oblasti skutečně rušno. Koneckonců i pro populární hru Kingdom Come: Deliverance, jejíž děj se odehrává na počátku 15. století, vybrali autoři právě tuto oblast. (Díky hře se zde údajně zvýšil i příliv turistů.) Hrad Talmberk byl postaven patrně na přelomu 13. a 14. století, už od roku 1533 se však uvádí jako pustý. Z Talmberka pokračujeme podle červených turistických značek přes Mrchojedy až k rozcestí „Sázava, lávka“.

Sázavský klášter

S ďáblem v pluhu

Z rozcestí u lávky přes řeku Sázavu můžete pokračovat podle červených turistických značek do centra města, my však doporučujeme krátkou odbočku po žluté turistické značené trase až k Čertově brázdě. Tuto necelých 20 km dlouhou rokli podle legendy vytvořil patron oblasti – sv. Prokop, který prý s ďáblem zapřaženým v pluhu oral od Černých Bud v Sázavě až k Chotouni u Českého Brodu. Od Čertovy brázdy můžeme pokračovat podél silnice až k Sázavskému klášteru, nebo se vrátíme zpět na příjemnější červenou turistickou značenou trasu vedoucí podél vodáckých kempů u řeky a dále přes most pro pěší až ke klášteru.

Centrum slovanské liturgie

Právě Sázavský klášter je jednou z nejznámějších a nejvyhledávanějších památek na řece Sázavě. Zdejší komunita poustevníků byla díky knížatům Oldřichovi a Břetislavovi proměněna již roku 1032 v benediktýnský klášter, třetí nejstarší mužský klášter v Čechách. Je všeobecně známo, že v 11. století byl Sázavský klášter centrem slovanské liturgie a že zdejší benediktýni vytvořili hned několik významných slovanských písemných památek. Prohlídku Sázavského kláštera si proto před odjezdem domů nenechte ujít. K sázavskému nádraží zpět přes most a náměstí Voskovce a Wericha dorazíte za 20 minut volné chůze. ■

Obrova šlápota

PŘÍBĚHY ZAJÍMAVÝCH STAVEB

TEXT: PETRA MIŠKEJOVÁ, STANISLAV SCHNEEWEIS

Golfová hřiště se do roku 1993 dala v České republice počítat prakticky na prstech jedné ruky. Od té doby však tento specifický obor urbanismu a krajinné architektury zažil nebývalý rozmach a dnes je jich tu k dispozici více než sto. Jedním z nejnovějších resortů je Panorama golf Kácov z dílny předního českého architekta golfových hřišť Libora Jiráska.

Celkem přes 120 hektarů intenzivně využívaných zemědělských ploch, ohrožených vodní a větrnou erozí, bylo převedeno do režimu stabilizovaného přírodního a přírodě blízkého prostředí s maximálním zadržováním dešťové vody. Prostředí, které v jednom z meandrů řeky Sázavy neznásilňuje krajinu svojí globalizovanou umělostí, ale naopak ji kultivuje a zviditelňuje to, co je na ní silné a krásné.

Umění a harmonie

Přírodě podřízená a jí inspirovaná je také klubovna coby architektonická dominanta celého prostoru. Od počátku šlo všem zainteresovaným o vytvoření budovy, která nebude sloužit jen jako prosté zázemí golfistům, ale jako umělecké dílo, které v harmonii s přírodou podtrhne krásu tohoto koutu Posázaví. Jejím autorem je architekt profesor Martin Rajniš a jeho ateliér Huť architektury. „Když jsme se s kolegou Davidem Kubíkem dozvěděli, že se můžeme účastnit soutěže na její realizaci, nechali jsme všechno ostatní hned plovat. Doslova uhranuti kouzlem zdejšího okolí jsme na hlavní nápad řešení stavby nečekali dlouho. Najednou se před námi vynořil obří golfista, který otiskl do měkké hlíny svou botu téměř na vrcholu temene kopce tam, kde investoři zabodli prst do plánu. Po ob-

vodu obrovy gigantické šlápoty o velikosti 100 x 50 metrů vznikly z nakupené hlíny valy, do nichž jsme vysekli segment a klubovnu umístili právě sem,“ říká profesor Rajniš.

Na vodní hladině

Vnější stranu klubovny tvoří terasa s panoramatickým výhledem na golfové hřiště. Její vzdušná a moderní konstrukce, které dominuje dřevo, sklo a kámen, působí, jako by se vznášela na vodě. Hned před klubovnou je totiž několik jezer napájených z řeky Sázavy, vytvářejících zrcadla, v nichž se budova odráží a vzniká tak dokonalý pocit harmonie. Viditelnou dominantou budovy je důmyslný stínící systém tvořený bytelnými lopatkami inspirovanými větrnými mlýny. První nadzemní podlaží obsahuje jídelnu, bar a shromažďovací

prostory. Zázemí (obchod s golfovým zbožím, administrativa, kuchyň a sklady) je umístěno u severní strany budovy. Naopak s terasou na opačném konci komunikuje restaurace s jedinečnou gastronomií, foyer a multifunkční místnosti. Na druhém podlaží jsou hotelové pokoje se stíněnými terasami a s výhledem na dvacetisedmijamkové hřiště.

„Když je pánbůh doma, občas vznikne stavba, kterou architekti vidí ve svých snech. Neskromně si teď troufneme tvrdit, že golfová klubovna v Kácově k takovým stavbám patří. Stojí majestátně, ale zároveň pokorně, jako by si byla plně vědoma krásy a nedostižnosti okolní krajiny a zároveň říkala: Milovníci golfu a přírodních krás, pojďte spočinout v mých jedinečných prostorách. Nabízím vám dokonalou symbiózu!“ přemýšlí nahlas Martin Rajniš. ■

Projekt Stavba čtvrtstoletí mapuje 25 let stavitelství a architektury u nás. Tvoří obsáhlou databázi novostaveb i rekonstrukcí napříč všemi kategoriemi oboru a její výsledky prezentuje široké veřejnosti. Chcete přihlásit stavbu nebo máte tip? www.stavbactvrtstoleti.cz

PŘIBALTE NA DOVOLENOU!

Preventan® Akut

K DOSTÁNÍ
V KAŽDÉ
LÉKÁRNĚ!

VLAKEM PO EVROPĚ

TEXT: VÁCLAV RUBES
FOTO: AUTOR

BUDAPEŠŤ: správné místo na romantiku,

Perla na Dunaji, Paříž východu, Praha a Vídeň v jednom. Budapešť má nespočet přídomek. Ty ale skutečnost odhalují jen povrchně. Velmi totiž záleží na tom, jestli se do Budapešti vracíte, nebo ji jedete objevovat poprvé. Ať tak či onak, nezklame vás nikdy a pokaždé si budete připadat, jako byste tady už někdy byli.

Společnou historii nezapřeme a při procházkách Budapešti skutečně budete nacházet místa, která vám připomenou naši „stověžatou“ i město valčíků. Dříve narození najdou i závan dob, kdy jsme společně s Maďary patřili do východního bloku, takže místním odpustíte, že jim chybí to, co jsme se zatím na sto procent naučili ani my – úsměv, přívětivost a otevřenost. Na druhou stranu ale právě barvitá historie a jakýsi svéráz propůjčují sedmému největšímu městu Evropské unie neopakovatelnou atmosféru. Pokud k tomu připočtete chutě a vůně místní gastronomie, rozhodně nebudete zklamaní.

Památky vás nadchnou

Začít se kochat můžete hned, jak se vaše nohy dotknou peronu. Pokud totiž z Čech či Moravy pojedete přímým vlakem EuroCity Metropolitan, zaveze vás na budapeštské nádraží Nyugati. To je samo o sobě velkolepým architektonickým dílem. Budovu navrhl architekt August de Serres a postavila ji společnost Eiffel company, tedy firma Gustava Eiffela, otce světoznámé Eiffelovy věže v Paříži. Otevřena byla 28. října 1877, a je proto jednou z nejstarších ve střední a východní Evropě.

Vaše kroky určitě povedou v první řadě k Dunaji. Ten můžete překročit po několika zajímavých mostech. Nejstarším je 202 metry dlouhý řetězový most, který nechal postavit šlechtic István Széchenyi po velkých záplavách ve 30. letech 19. století. Pozornost si zasluhuje také 333 metry dlouhý Most Svobody, na jehož čtyřech zelených sloupech stojí bronzové sochy turulů, maďarských mytických tvorů. Dunajské nábřeží vybízí v každé roční době k dlouhým romantickým procházkám, během kterých nemůžete minout další symbol Budapešti – parlament. Tato impozantní budova je proslulá svou rozlehlostí. Uvnitř se nachází přes 700 místností, ale žádný strach, ne všechny prostory jsou veřejnosti přístupné, takže se ven po prohlídce dostanete podstat-

ně dříve, a pak můžete posedět třeba v kavárně či restauraci. Na Budapešti je fajn, že venku se dá díky přívětivějším teplotám stolovat i během podzimu nebo časného jara.

Místa, kde se psala historie

Navštívit Budapešť a minout Hradní vrch by bylo podobným hříchem jako se v Praze vyhnout Hradu a podhradí. Když místní mluví o hradu, nemají na mysli jen samotný Budínský palác (Budavári Palota), ale celé středověké město, které bylo vybudováno na Hradním vrchu (Vár-hegy). Díváte-li se na něj z protilehlého, peštského břehu Dunaje, působí jako úchvatná koláž honosných staveb. Shlížíte-li naopak z vrchu dolů, je vám hned jasnější, proč se Budapešti přezdívá

nostalgií i pařbu

perla na Dunaji. Součástí komplexu staveb je Matyášův chrám, který uchvacuje nejen svou majestátností, ale i pohnutým osudem. Turci ho přestavěli na mešitu, po osvobození se stal opět římskokatolickým kostelem, kde byl korunován i František Josef I. Za 2. světové války v něm Němci měli kuchyň.

Na temnou stránku maďarské historie velmi emotivně odkazuje památník holocaustu. Nečekejte však žádný monument. Smrt více než 3 500 maďarských židů, kteří byli v letech 1944 a 1945 zavražděni přímo tady, na břehu Dunaje, připomíná venkovní instalace 60 párů kovových bot. Místo, které nahání husí kůži i emočně plošším jedincům, najdete cestou od parlamentu k řetězovému mostu Széchenyi. Zajít můžete i na další historické místo – náměstí Hrdinů, kde došlo v říjnu 1956 ke svržení sochy Stalina demonstranty proti komunistickému režimu. To odstartovalo maďarské povstání, po kterém zůstalo několik desítek tisíc mrtvých, stovek tisíc raněných a pachutí poznání, že svobodný svět Maďarům s jejich bojem proti totalitě nepomůže. I tohle nás spojuje...

METROPOLITANEM AŽ K DUNAJI

Nejpohodlněji se do Budapešti dostanete vlaky kategorie EuroCity se společným názvem Metropolitan. Cesta z Prahy trvá šest a půl hodiny, z Brna necelé čtyři hodiny. Vlaky Metropolitan jezdí ve dvouhodinovém taktu a nabízejí moderní klimatizované vozy se zásuvkami pro dobíjení drobné elektroniky. K dispozici je také služba ČD WiFi. Ve vlaku najdete dámský oddíl i oddíl vyhrazený pro cestující s dětmi do 10 let. V Metropolitanu je možná přeprava kol, dětských kočárků nebo jiných rozměrných zavazadel. Občerstvení si můžete zakoupit v restauračním voze, případně u roznáškové služby.

Gastroorgie

Budapešť je však především radost ze života, ke kterému patří dobré jídlo a pití. Pokud tyto hodnoty vyznáváte, pak jste si nemohli vybrat lepší destinaci. Jak v Budě, tak v Pešti najdete bezpočet bister, hospod a restaurací, chybu neuděláte ani občerstvením formou jídla do ruky (chcete-li fast foodem), které je v Budapešti kvalitní a za rozumnou cenu. Za burger „dvouručák“ tady dáte asi 75 Kč. Povinností je samozřejmě místní gulášovka, perkelt nebo halászlé. A pokud si budete chtít dopřát dotek domoviny včetně českého piva, najděte v Rákócziho ulici hospodu Hrabal Söröző. I Maďaři vědí, jakou měl náš velký spisovatel Bohumil Hrabal slabost pro dobré jídlo a pití...

Co určitě nesmíte vynechat, je velká městská tržnice Vásárcsarnok, která byla v roce 2013 vyhlášena americkou televizí CNN za nejlepší tržnici světa. Právem. Denně sem zavítá přibližně 40 tisíc návštěvníků a tolik chutí a vůní na jednom místě nenajdete široko daleko. Ideální je vyrazit sem před

odjezdem domů, protože nejlepší suvenýr z Budapešti je klobása, bílý chléb a čerstvá paprika. Samozřejmě csipős, tedy štiplavá.

Party v termálech

Jako každá evropská metropole i Budapešť se snaží nalákat nejen turisty prahnoucí po památkách a historii, ale i mladé a neklidné, kterým poselství předků nic neříká. Chtějí se bavit a tady k tomu mají ideální podmínky. Maďarské hlavní město je vyhlášené lázněmi. Když sem přijdete přes den, můžete si užít pár chviliek opojného pocitu péče o sebe sama a léčivých účinků termálních pramenů. Když sem ale dorazíte po setmění, čeká vás unikátní party, během které se tančí v bazénech a DJ hraje na ostrůvku uprostřed vody. Že vám spojení lázni a diskotéky nejde moc dohromady? Divili byste se, jaký je o tento druh zábavy zájem. Například do lázni Széchenyi mají na noční akce dlouho předem vyprodáno.

Budapešť už dávno není město, ze kterého si přivezete džiny, angličáka nebo jiné „zakázané ovoce“ pro občany zemí východního bloku. Dnes se do Budapešti jezdí za zážitky a emocemi. A je úplně jedno, jestli jste tady poprvé nebo podesáté, pokaždé si přivezete něco jiného. ■

Lucie Lišková Dva světy v jednom městě

Dlouho jsem snila o tom spatřit Országház, maďarský parlament. V roce 2017 jsem si tento sen splnila a Budapešť tehdy naprosto předčila má očekávání. Do té doby jsem snad jinou pamětihodnost v Budapešti ani neznala. Chyba! Upřímně mi není jasné, proč je toto město tak zastíněné Vídní. Uchvátí mě kontrast mezi Budou a Peští. Široké bulváry a úzké uličky, divadla a bary na jedné straně a kostely a vyhlídky na straně druhé. A ten čilý ruch na mostech mezi těmito dvěma světy. Tak rozdílnými a tak stejnými zároveň. Dle mého názoru je Budapešť nejen lacinější, ale také pohodlnější, ba i daleko romantičtější. Už se nemůžu dočkat, až se sem vrátím a vychutnám si lahev tokajského.

Z VAŠEHO ALBA

Bohumil Dobrovolský Výstava v Budapešti

Před třinácti lety si Maďarsko připomínalo 50 let od sovětské krvavé okupace v roce 1956. Byl jsem vyzván, abych uskutečnil k tomuto výročí v českém kulturním centru výstavu svých fotografií z okupace Československa v srpnu 1968. Budapešť je udržovaná, čistá a velice krásné město. Za čtyři dny pobytu jsem toho prohodil neskutečně moc. Zažil jsem tam i velké protesty proti předsedovi vlády a mezinárodní maratón. Měl jsem prvním rokem digitální zrcadlovku, a tak vybrat z asi tisícovky snímků byla velká fuška.

Marie Běhunčíková Banana, čabajka, ahoj!

Před asi čtyřiceti lety jsme jezdili vlakem několik let po sobě kupovat banány do obchodního domu Skála v Budapešti. Po nakoupení jsme vždy zastavili u stejného stánku „búfé“ na čabajku. Prodavač si nás časem zapamatoval, smál se a volal: „Banana, čabajka, ahoj!“ A manžel mu žertem odpovídal: „Čao, Tokaj!“

Staňte se spolutvárci této rubriky!

Fotografie korespondující s danou destinací v rubrice Vlakem po Evropě doplněné několikařádkovým popisem (datum a okolnosti pořízení – zejména zajímavosti zdokumentovaného místa, zobrazení aktéři, „historky z natáčení“ atd.) pošlete elektronicky (naskenované) přes webové rozhraní www.cdprovas.cz (záložka soutěže/ Vlakem po Evropě). Každý uveřejněný snímek bude honorován částkou 600 Kč.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhlašujeme následující témata:

č. 9/2019: Košice a Slovenský kras
uzávěrka zaslání 21. srpna

č. 10/2019: Štýrský Hradec
uzávěrka zaslání 18. září

Léto volá k cestování

Tak hurá na vlak!

Když jedete s přáteli na letní výlet,
tak proč se trmáčet po rozpálené dálnici.
Ve vlaku máte pohodlí, které vám mohou
řidiči jen závidět. Pojeďte za zážitky s námi!

Brno
Praha
od 29 Kč

e-shop:
www.cd.cz

Uvedená cena platí pro děti, studenty a seniory.

České dráhy
Národní dopravec

Bude někdy odhalena podzemní svatyně boha Radegasta?

Beskydské tajnosti

Tyto moravskoslezské hory dnes nastavují turistům přátelskou tvář. Nad jejich minulostí ale leží temný stín. Pověsti vyprávějí o tajuplných věšteckých obřadech, utajené podzemní svatyni, pokladech nedozírné ceny a také o záhadných úmrtích těch, kteří se je pokusili získat. Nové překvapivé objevy tyto domnělé báchorky nevyvrátily. Naopak potvrzují, že život v Beskydech byl daleko tajemnější, než bychom čekali. I v odlehlých koutech tohoto pohoří se dochovali podivní svědci nám dosud neznámé historie.

Na zalesněných úbočích podél dravé říčky Tyrky se lidé usadili až poměrně nedávno. Alespoň tak se soudilo podle dochovaných záznamů. Ojedinělý archeologický nález na východním svahu Javorového vrchu však dokazuje, že kdosi zde již před třemi tisíci lety vykonával obřady, o jejichž podobě a účelu nemáme ani tušení. O senační objev se postarali turisté. Při procházení lesem mimo tradiční stezky narazili pouhých pár stovek metrů nad asfaltovou silnicí na velký, uměle opracovaný a podivně „zdobený“ kus skály.

Sluneční obětiště?

Kámen je dlouhý asi 210 cm. Rozpoznáme na něm čtrnáct uměle vyhloubených důlků. Dva jsou větší a kulaté, ostatní mají tvar čtverce o rozměrech asi 2 x 2 centimetry. Některé jsou spojené kanálky. Několik z nich směřuje k prostřednímu důlku. K čemu tato mělká řečiště sloužila? Protékala mezi jednotlivými prohlubněmi nějaká tekutina? Souviselo to s jakousi neznámou technologií či výrobou? Ta by ale nemusela být provádkem na tak odlehlém místě. Proudila mezi vyhloubenými důlky voda, nebo snad krev?

ZÁHADY NA DOSAH RUKY

S ARNOŠTEM
VAŠÍČKEM

Byl kámen využíván jako oltář pro magické či náboženské úkony pohanských kněží? První průzkum prokázal, že některé důlky jsou vyhloubené tak, aby odpovídaly východům slunce o obou slunovratech i rovnodennostech. Jediná rovná rýha směřuje přímo na jih. To by naznačovalo, že jde o sluneční observatoř. Kámen ale musel být využíván i k jiným účelům. V jednom rohu je zvláštním způsobem osekáný. Stávala zde nějaká malá modla, nebo měla výseč ryze praktický účel? Na levé straně jsou důlky v podobě dlaně s pěti prsty. Kdo do ní asi vkládal svou ruku? Podle staré beskydské legendy stával na úpatí jednoho z vrchů zázračný kámen. Když se ho dotkla panna s krvácející dlaní, otevřel horu a vydal poklady ukryté v jejích

Ani vědci se nedovedou shodnout, jakými procesy vznikly podivné kulové útvary poblíž Mostů u Jablunkova.

hlubinách. Pokoušel se někdo podobným způsobem pootevřít cestu do útroby Javorového vrchu?

Hora boha Radegasta

Radhošť byl v dávných dobách významným kultovním místem starých Slovanů. Na jeho vrcholku stával posvátný háj s řadou dřevěných bůžků. Vždy o letním slunovratu se tu scházeli nespočetní dav poutníků. Lidé přicházeli z celého kraje, aby obětovali ovci či býka k uctění zlaté sochy boha Radegasta. Ta stála na zvláštním prostranství poblíž nejsvětějšího místa chrámu a její vzhled byl prý děsivý. Měla tvář připomínající spíš démona než božstvo, strašlivou helmu v podobě býčí hlavy a silný pancíř na mohutném těle. Pod přísným dohledem této modly věštcí vynášeli svá proroctví a velekněz vykonával tajemné magické rituály, které se možná neobešly bez lidských obětí. Samotný Radegast svými ústy věštil celému kmeni, odpovídal věřícím na jejich dotazy a popřípadě rozhodoval spory. Podle starého rukopisu byl tento „zázrak“ jen důmyslným podvodem. Radegastova socha byla prý dutá a v ní se ukrýval pohanský kněz, který mohutným hlasem odpovídal na dotazy jednotlivých poutníků, přinášejících dary a oběti. Kněz do sochy tajně vstupoval kolmou šachtou se žebříkem přímo z podzemní chodby.

Když v 9. století dorazili do kraje věrozvěsti Cyril a Metoděj, rozkázali vykácet posvátný háj, bůžky povalit, rozsekat a spálit. Zlatou sochu ale pohanští kněží včas ukryli do útroby hory. Podle pověsti se spolu s dalšími poklady nachází v jeskyni za podzemní říčkou, přes kterou vede úzká lávka. Překonat ji dokáže jen zasvěcený. Masivní dřevěný vchod do sluje hlídá drak, který se vymršτί proti každému opovážlivci. Jde prý

o uměle vytvořenou figuru, která má zastrašit a odehnat vetřelce. Její pohyb vyvolá sešlápnutí drátu nataženého na konci lávky. Je to jen legenda, nebo se pod vrcholem jedné z nejvyšších beskydských hor opravdu skrývá přísně tajný podzemní chrám?

Utajená svatyně

Tato obrovská záhada vzrušuje seriózní badatele i odvážné dobrodruhy po celá staletí. První vědecká výprava se pokusila proniknout do nitra posvátné hory už v roce 1755. Dochovaly se desítky pověstí i seriózních svědectví. Regionální muzea schraňují několik starých deníků a zpráv. Existuje i několik map a náčrtků. Ani přemíra známých informací ale nedává jasnou odpověď na naši otázku.

Všechny verze se shodují, že do podzemí vedly tři hlavní vchody. První z nich nedaleko Pusteven, který používali všichni známí obyvatelé ztraceného pokladu, je již prokazatelně neprůchodný.

Celý Radhošť je z godulského pískovce. Jednotlivé vrstvy jsou rozpraskané jako kry, neustále se pohybují a třou o sebe. Pukliny v pískovci se zavírají a jinde vznikají nové. Ke zkáze přispěly i těžké stroje při budování asfaltky na Pustevny. Druhý vchod se nacházel na místě zvaném Volařka. Právě nad ním prý stála dutá socha Radegasta, přes kterou kněží volali své věštby. A touto, tedy nejkratší cestou měla být později přenesena do podzemního chrámu. Třetím, pro nás naprosto neznámým vchodem byla Radochova studna. Svě jméno dostala podle vladky Radocha, který si na Radhošti postavil hrad. Někde na jeho katastru nebo poblíž opevnění ústila úzká propast, nebo spíš skalní komín, snad i s vytesaným schodištěm a pramenem na dně. Tady se otevírala prostorná chodba vedoucí až ke svatyni. Dnes už ale nikdo neví, kde se Radochova studna nachází. Uzavřel ji horský otřes, nebo byla záměrně zavalena? Podaří se jí někdy nalézt a konečně proniknout do tajného podzemního chrámu?

Nebeské míče

Na česko-slovenském pomezí, od města Mosty u Jablunkova až po Klokočov, mohou turisté narazit na fascinující kulovité útvary. Pár z nich spočívá na osamělých místech v lese. Největší naleziště kamenných koulí najdeme přímo na státní hranici, v dnes již nepoužívaném lomu ve Vyšných Megoňkách. Celkem jich tu bylo vydobyto několik desítek. Dodnes se jich dochovalo jen několik. Nejvíce ze všech zaujme gigant o průměru téměř tři metry. Koule je z neznámých důvodů puklinou rozdělena na dvě poloviny. Proč příroda vymodelovala tak dokonalé útvary, se doposud nepodařilo objasnit. Místní lidé je považují za zkamenělá vejce dinosaurů nebo plody obrovských pravěkých rostlin. ■

K čemu asi sloužil tajemný kámen na úpatí Javorového vrchu?

Vlak+ letiště

Na pražské i ostravské
letiště odkudkoliv z ČR

- » sleva 25 % ze zpáteční Flexi základní jízdenky pro 2. třídu s platností 30 dní
- » z Prahy hl. n. přeprava autobusem Airport Express v ceně jízdenky
- » v Ostravě vlakové spojení až na letiště Mošnov

www.cd.cz/letiste

 České dráhy
Národní dopravce

ČD Nostalgie

Plnou parou do minulosti

Můžete potkat ve vlaku

Moravia Brass Band

Hradozámecká noc

Rozloučení s létem

Články v této rubrice mají pouze informativní charakter.
Přeprava ve vlacích ČD se řídí tarifem TR 10 a SPPO.

Plnou parou do minulosti

Od ukončení parního provozu na české železnici už uběhlo několik desítek let. Dlouhé roky však na kráse historickým vozidlům neubraly, a proto si i během tohoto léta můžete v kalendáři zaškrtnout nespočet pravidelných i jednorázových akcí, na kterých se svezete nostalgickými vlaky. Že je váš prázdninový rozvrh už nabitý? Mnoho příležitostí k oslavám železniční nostalgie bude i během září.

Vrůzných místech České republiky připravily České dráhy ve spolupráci se svými partnery řadu letních jízd historických vlaků. Až do konce září si můžete vybrat z mnoha pravidelných opakovaných i jednorázových akcí, při nichž si zavzpomínáte na doby, kdy se po železnici proháněly parní lokomotivy a historické motoráčky. Vyvrcholením letní nostalgické sezony budou velkolepé oslavy 20 let od založení ČD Muzea v Lužné u Rakovníka ve druhé polovině září.

Pravidelné letní jízdy

Některé jízdy historických vlaků po vybraných českých tratích se během posledních let staly velmi oblíbenou atrakcí, a proto jsou v provozu každý rok po celé léto. Během víkendů a státních svátků vyjíždí až do 8. září na lokálku z Břeclavi do Lednice na jižní Moravě historický motorový vůz Hurvínek. Ikonický červený motoráček se vyráběl od roku 1948 a zahrál si v mnoha známých českých filmech, jako jsou například komedie Slunce, seno, jahody nebo Kalamita. Na muzejní lokálce Kolečovka z Lužné u Rakovníka do Kolečovic probíhají od půlky července každou sobotu (až do 31. srpna) jízdy s parní

lokomotivou, během nichž můžete navštívit také ČD Muzeum Lužná u Rakovníka. Muzeum je o prázdninách otevřeno denně od 9:30 do 17 hodin. Až do 28. září se každou sobotu pořádají jízdy Králického Sněžníku na dnes už jen málo využívané trati z České Třebové přes Ústí nad Orlicí, Letohrad a Lichkov do Hanušovic. Budou se tu střídát parní lokomotivy s historickými vagony a rychlíkový motorový vůz Krokodýl. Ve stejných dnech vyráží z karlovarského dolního nádraží do bývalých lázní Kyselka Mattoni expres v podobě elegantního motorového vlaku s přezdívkou Singrovka. Do areálu vás svezte po bývalé vlečce firmy Mattoni, po níž běžně osobní vlaky nejezdí. Pro všechny výletníky jsou připravené bezplatné komentované prohlídky areálu lázní a lze využít také 50% slevu na vstupné do místního Mattoni Muzea.

Část pravidelných víkendových vlaků vezí až do 15. září na první elektrifikované trati na sever od Alp, z Tábora do Bechyně, elektrická lokomotiva Bobinka. Jízda této historické lokomotivy z roku 1956 je spojená s řadou kulturních událostí, jako je například festival pouličního divadla Komedianti v ulicích,

Rozloučení s létem na Trafačce nebo husitské slavnosti Tábořská setkání. Po celém Česku však probíhají i další pravidelné zážitkové jízdy. Historické vlaky jezdí například po okolí malebného městečka Telč, z Prahy až do velkopopovického pivovaru (Kozel expres) nebo mezi železničním muzeem v Lužné a depozi-tářem NTM v Chomutově.

Srpnové slavnosti a jarmarky

Třetí srpnová sobota se ponese ve znamení dobových jarmarků, slavností a poutí. Na Starodávny jarmark Rožnovského parního léta můžete 17. srpna dorazit motoráčkem Hurvínkem až z Valašského Meziříčí. Ve stejný den pořádá rodinný pivovar Chodovar Slavnosti piva. Do Chodové Plané bude vypraven již tradiční zvláštní vlak Chodovar expres z Karlových Varů a z Plzně. Pokud přemýšlíte, jak tento den zabavit vaše děti, vyrazte na vyjíždku malebným údolím řeky Sázavy až na pouť v Kácově. Milovníci techniky si přijdou na své v sobotu 31. srpna vyjíždkou na ost-ravský Den technického dědictví Tatra nebo na Tankový den v Lešanech.

ČD Muzeum oslaví 20 let

Jako každý rok i v září 2019 se v krajích po celém Česku konají regionální železniční oslavy, které vyvrcholí v Lužné u Rakovníka

**Přehled
všech
plánovaných jízd
historických vozů
najdete na
www.cd.cz/nostalgie
nebo na novém
portálu Vlákem
na výlet.**

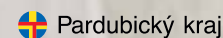
21. a 22. září. Den železnice letos České dráhy připravují k příležitosti oslav 20 let od založení ČD Muzea. Brány areálu, který bude rozdělen do tří světů – historie, zábavy a změny, se otevrou veřejnosti od 9 do 17 hodin. Každý si bude moci prohlédnout mnoho unikátů z říše parních lokomotiv, jako je například Kafemlejnek, který letos oslaví 120 let od své výroby, Heligón, na jehož znovuzprovoznění (po mno-

ha desítkách let) se nyní intenzivně pracuje, nebo parní vůz Komarek ze sbírek NTM. Železniční fanoušci si budou moci předem zarezervovat také lístky na přehlídku historických lokomotiv – Noční vlakovou show, která začne ve 20:00 na točně přímo v areálu. Během dne budou pořádány jízdy historickými vlaky z Berouna, Chomutova nebo Loun do Lužné u Rakovníka a zpět. Na Den železnice

pojedou v sobotu i v neděli z Prahy a zpět dva páry parních vlaků. K ČD Muzeu však můžete vyrazit i po své ose, parkování bude zajištěno také v nedalekém Muzeu amerických historických automobilů nebo v železniční stanici Rakovník, odkud se svezete kyvadlovou dopravou až do Lužné u Rakovníka. Více informací o Dni železnice vám přineseme v zářijovém čísle ČD pro vás. ■

INZERCE

Jeseníky *hory, co jedou*

Projekt Komplexní jednotná kampaň Jeseníky napříč kraji je realizován za příspěví prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj

Nabarvené ptáče bez kompromisů a beze slov

Letos v září dorazí do kin film *Nabarvené ptáče* režiséra, scenáristy a producenta Václava Marhoulu. Filmové dílo, o němž jeho tvůrce tvrdí, že je „dlouhý, těžký, kontroverzní, černobílý, velmi drahý a moc se v něm nemluví“, si vystříhlo také pár scén v prostředí železnice.

FOTO: ALEŠ KUČERA

Nabarvené ptáče je hluboce dramatický příběh zaobírající se bezprostředním vztahem mezi hrůzou a krutostí na jedné straně a nevinností a láskou na straně druhé. Přestože samotné dílo od svého vydání v roce 1965 způsobovalo a stále způsobuje silné kontroverze, dostalo se mu světového ohlasu i mnoha prestižních literárních cen. Jde o první a nejslavnější román Jerzyho Kosinského – jednoho z výrazných světových spisovatelů minulého století.

100 dnů a 3 531 klapkek

Natáčení nadčasového poselství o putování malého židovského chlapce za druhé světové války zabralo celkem sto natáčecích dnů během šestnácti měsíců. Točilo se ve 43 lokacích v Čechách, na Slovensku, v Polsku a na Ukrajině a poslední, v pořadí 3 531. klapka padla 5. července 2018. Ve filmu jsou také tři scény odehrávající se na železnici. Pro dnešní filmaře je stále těžší najít nezrekonstruovanou lokální trať s dřevěnými pražci, výsledek však stojí za to. Natáčelo se v Polné na Šumavě nebo v Bezručicích za asistence muzejních lokomotiv a souprav Českých drah.

Umění klasické kamery

Vladimír Smutný, jeden z nejlepších současných českých kameramanů, natáčel celý film na černobílý 35mm negativ ve formátu Cinemascope. „Nikdy jsme se s Vládou nedohadovali tolik jako na tomto projektu. Nikdy. Ale také jsme se jeden druhému nikdy tolik neomlouvali. Kamera v *Ptáčeti* je ale kamera jeho života, bez přehánění,“ svěřil se Václav Marhoul s tím, že film dokončil bez zásadních kompromisů. Zůstal černobílý, dlouhý, němý a svůj.

Malý herec, velká role

Ve snímku se objeví hned několik hvězd. Hlavní roli ztvárnil dětský herec Petr Kotlár z Českého Krumlova, který se postavil před kameru ve svých devíti letech úplně poprvé. A rovnou se na place potkal s takovými hollywoodskými ikonami, jako je Harvey Keitel (*Hanebný pancharti*, *Gauneři*, *Pulp Fiction*, *Od soumraku do úsvitu*) či Stellan Skarsgaard (*Mamma Mia! Here We Go Again*, *Avengers*, *Piráti z Karibiku*). Mezinárodní obsazení potom doplnili Udo Kier (*Dogville*, *Armageddon*, *Blade*), Julian Sands (*Muži*, kteří nenávidí ženy, *Dannyho parťáci 3*) nebo

Barry Pepper (*Zelená míle*, *Zachraňte vojína Ryana*). Z českých herců se na plátně objeví například Jitka Čvančarová, Petr Vaněk, Filip Kaňkovský, Milan Šimáček, Michaela Doležalová, Zdeněk Pecha, Radim Fiala a Pavel Kříž.

Nabarvené ptáče je třetím celovečerním filmem, pod kterým je Václav Marhoul podepsán jako scenárista, režisér a producent. Jeho předchozí filmy *Mazaný Filip* (2003) a především *Tobruk* (2008) získaly četná domácí i mezinárodní ocenění včetně Českého lva. Film uvede do kin distribuční společnost Bioscop od 12. září 2019. ■

Rozlučka s prázdninami na Hradozámecké noci

Vydejte se s Českými drahami na Hradozámeckou noc, která se koná poslední srpnový víkend ze soboty 31. srpna na neděli 1. září. Jubilejní 10. ročník bude opět programově nabitý a umožní vám poznat architektonické a historické skvosty po celé České republice v trochu jiném světle.

Hradozámecká noc je vyvrcholením návštěvnické sezony a představuje památku po celém Česku v netradiční době a s netradičním programem jako místa neustále živá, na něž se má smysl vracet. V doprovodném programu této závěrečné letní akce nebudou chybět kulturní představení, ohnivá show, netradiční prohlídkové okruhy i adrenalinové zážitky.

Po stopách šlechtických rodů

Letošním hlavním objektem bude zámek Grabštejn, který se nachází nedaleko vlakového nádraží v Hrádku nad Nisou. V minulosti patřil významnému šlechtickému rodu Clam-Gallasů, kterému Národní památkový ústav věnoval letošní cyklus Po stopách šlechtických rodů. Pro návštěvníky jsou připravené komentované a kostýmované prohlídky s historkami ze života jednotlivých členů rodiny, prohlídka hradního sklepení a návštěva kaple sv. Barbory s navazujícím komorním koncertem. Pestrý program doplní dobová

hudební, taneční a šermířská vystoupení, provazochodci a historická módní přehlídka. Na závěr na návštěvníky čeká ohnivá překvapení a oblohu rozzáří ohňostroj.

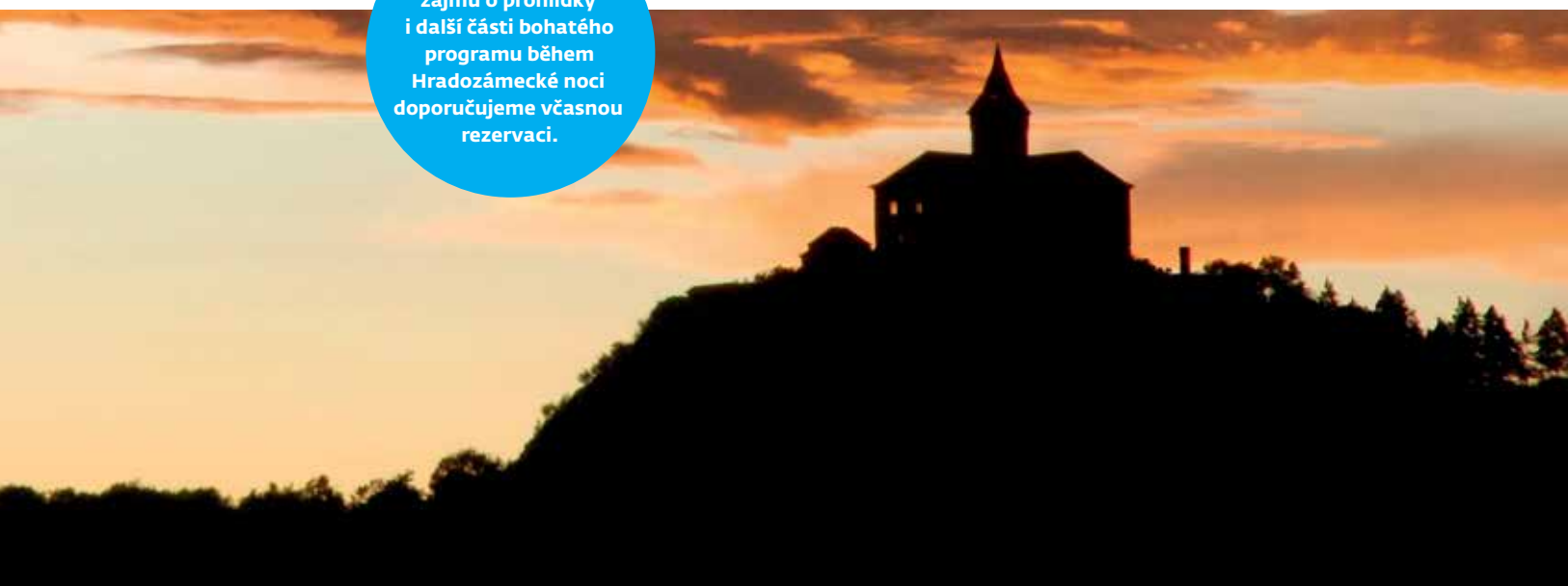
Zábava po celém Česku

Do Hradozámecké noci se zapojí okolo stovky dalších památek – hrady, zámky, kláštery, kostely, ale také vily nebo paláce. Úžasný večerní program, který vás zavede do světa alchymie, připravil zámek Frýdlant. Dobově oblečený hrabě Eduard Clam-Gallas vás tu také naučí patřičně zacházet s kordem. Na barokním zámku Lemberk si můžete pochutnat v místní černé kuchyni na dobových specialitách ze 17. století a nebude chybět ani přednáška o historii vaření. Milujete noční únikové hry? Pokuste se dostat ze zamčeného zámku v Duchcově! Na Kunětické hoře, kde se natáčel oblíbený seriál Arabela, prožijete Sen noci svatojánské. Zapojte se do lampionového průvodu z podhradí k paláci a s dětmi „světluškami“ pomozte rozsvítit hrad.

Hradozámeckou noc přivítají i v jihočeské lázeňské Třeboni na zámku pod hrází rybníku Svět. Budete moci opět prožít jeho dávnou atmosféru a zatančit si na nádvoří. Každého milovníka středověku potěší i nejrozsáhlejší zřícenina hradu v Čechách – Rabí. Až pod vrcholy Hrubého Jeseníku můžete zavítat do lázeňského městečka Velké Losiny, proslulého díky filmu Kladovo na čarodějnice, který se natáčel na zdejší zámku. Vlákem se ale můžete vypravit i na Moravu, třeba na starobylý hrad Bítov, kde se nachází největší sbírka vycpaných psích domácích mazlíčků, nebo na překrásný barokní zámek v Lysicích. Zde si můžete projít ojedinělou zámeckou zahradu, užít si netradiční prohlídky, ohňovou show, šerm a tanec. Bohatý program však nabídne mnoho dalších památek. Jejich přehled i veškeré potřebné informace najdete na www.npu.cz nebo na www.hradozameckanoc.cz. ■

Díky vysokému zájmu o prohlídky i další části bohatého programu během Hradozámecké noci doporučujeme včasnou rezervaci.

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

Hrajeme i pro lidi, kteří by na klasiku nešli

Důkazem, že v každém oboru se dají dělat věci jinak, je parta hudebníků sdružených pod názvem Moravia Brass Band. Hráči na dechové žesťové nástroje založili těleso, ve kterém souzní jen „plechy“ a bicí. Loňským projektem Film Music Tour 2018 zaujali odbornou i širokou veřejnost a na letošek plánují jeho pokračování a další koncerty. Proč jsou přední osobnosti jediného tuzemského brass bandu – Kristýna Ratajová, Lukáš Daněk a Vít Němeček – přesvědčené, že jejich projekt má budoucnost?

TEXT: VÁCLAV RUBEŠ, FOTO: MICHAL MÁLEK, ARCHIV MORAVIA BRASS BAND

Kdo přišel s nápadem založit hudební těleso složené jen ze žesťových nástrojů?

LD: Kořený Moravia Brass Bandu sahají ještě do dob studií na kroměřížské konzervatoři. Někdy kolem roku 2008 přišel kolega Ondřej Mořka s nápadem vytvořit orchestr složený ze žesťových nástrojů. Tento formát není ve světě neznámý a existuje relativně hodně takových těles. Naším prvním dirigentem byl Petr Cíba, zkoušeli jsme v sále Základní umělecké školy ve Šternberku. Následovalo několik koncertů pro řádově stovky posluchačů během asi tří let. Po ukončení konzervatoře většina z nás pokračovala ve studiu nebo získala angažmá v klasických orchestrech a původní brass band přestal účinkovat.

Jak vznikl novodobý Moravia Brass Band?

LD: U piva (smích). Prostě nám to chybělo, protože repertoár orchestrální hudby je sice široký, ale orchestr složený z plechů tady prostě nebyl.

VN: Touha obnovit brass band byla silná a zároveň jsme si uvědomovali, že pokud chceme vystupovat už za rok, čeká nás hodně práce. Takže jsme neztráceli čas, zavolali původním členům, kolegům kamarádům z filharmonii a asi za měsíc jsme byli kompletní.

KR: Já jsem byla organizačně činná již delší dobu a v projektu jsem viděla velký potenciál. Hraji na lesní roh, mám hornový ansámbl, takže brass band byla jasná výzva a splněný sen.

Jaké je složení brass bandu?

KR: Řada lidí si myslí, že brass band je jakákoli žesťová kapela. Ale skutečnost je taková, že pravý brass band čítá 25 žesťů a pět bicistů.

VN: Je nás celkem 30, z toho 29 mužů a Kristýnka. Máme 8 kornetů a křídlovku, 5 lesních rohů, 3 eufonia, 4 trombony a 4 tuby, dále bicí a perkuse, což je dalších 5 lidí.

Jak se cítí jediná žena v jinak mužské kapele?

KR: Výborně! Jsem zvyklá i z jiných těles, že moji kolegové jsou většinou muži, takže mi to nepřijde nijak zvláštní. Žen žesťáček je v republice poměrně málo.

Co bylo prvním projektem Moravia Brass Bandu?

VN: Rozhodli jsme se pro filmovou hudbu, protože jsme chtěli oslovit co možná největší počet lidí, a filmové skladby jsou natolik známé napříč generacemi, že nám to přišlo ideální.

LD: Původní plán stál na tom, že natočíme promo video a uděláme pár koncertů, na kterých zahrajeme filmovou hudbu. Pak jsme si řekli, že by bylo fajn, kdybychom měli nějakého sólistu, takže jsme oslovili Aničku Slováčkovou, které se náš projekt líbil a nadchla pro něj také Milana Peroutku. Do repertoáru jsme zařadili skladby nejen pro dospělé – například melodie ze Star Wars, ale i dětské, z Disneyho pohádek, přidali jsme na pódium velkou LED stěnu,

MORAVIA BRASS BAND

Třicetihlavé těleso složené pouze z hráčů na dechové žesťové nástroje a bicistů působí ve své nové epoše od roku 2017. V rámci pilotního projektu Film Music Tour 2018 uspořádali hudebníci 11 koncertů napříč republikou, které navštívilo zhruba 6 000 posluchačů. V prosinci 2018 představili nový program Žestě rozezní chrám, během kterého vystoupili v brněnské bazilice Nanebevzetí Panny Marie. Díky tomuto projektu rozšířili svůj repertoár o barokní hudbu. V sezoně 2019/2020 orchestr vystoupí se čtyřmi projekty – Film Music Tour 2019, Žestě rozezní chrám, Planety a Galakonzert. Mezi jeho sólisty v roce 2019 bude patřit sólotrumpeta Berlínských filharmoniků Gábor Tarkóvi. Program a podrobnosti najdete na webu www.moraviabrassband.cz.

na které během produkce běží sestřih z filmů... Funguje to.

KR: Loni jsme si vyzkoušeli, že takový projekt má úspěch, a proto do toho jdeme znovu, avšak s novým programem. Film Music Tour 2019 odstartuje 16. září ve Zlíně a dále zavítá do Hradce Králové, Olomouce, Brna a Teplic. Skončíme 5. prosince pražským koncertem. Letos do programu zařadíme i melodie z úspěšného filmu Bohemian Rhapsody.

Vaším dirigentem je Chuhei Iwasaki, Japonec, který žije v ČR a řídí tuzemské profesionální orchestry. Bylo složité ho přimět ke spolupráci?

KR: Já jsem se s Chuheiem znala možná dříve než s kluky z brass bandu, spolupracovali jsme na několika projektech. Když vznikl Moravia Brass Band, oslovila jsem ho s tím, že je to něco neobvyklého, jestli by to nechtěl zkusit. Nezaváhal ani chvíličku.

Co vás odlišuje od podobných kapel v zahraničí?

VN: Na první pohled je to použití lesních rohů, které běžně v brass bandu nejsou. Dále

výběr repertoáru. Máme vlastní aranžmá, při nichž si troufáme na kompozice, které by pro žestě nikdo netipoval.

KR: Také jsou to projekty, které dělají z obyčejného koncertu zážitek. Jelikož jsme v ČR opravu jediní, můžeme si to dělat po svém, a to nás baví.

Jaká je idea takového projektu a na jakého člověka cílíte? Neberete posluchače klasickým orchestrům?

LD: Cílíme na někoho, kdo má oposlouchané klasické filharmonie. V Česku je 10 filharmonií, desítky symfonických a divadelních orchestrů, zatímco brass band je jen jeden.

Ti, kteří už mají jakousi představu o zvuku klasického tělesa, jsou pak překvapeni, že i žestový orchestr může znít jako filharmonický, ale nepotřebuje k tomu další klasické nástroje. Zároveň se ale chceme představit, proto volíme populárnější repertoár. Hrajeme i pro lidi, kteří by na klasiku nešli.

VN: Chceme také inspirovat ostatní hráče na dechové žestové nástroje a ukázat jim, že existuje i něco jiného než symfonický orchestr nebo dechovka a že hrát na žestě je prostě sexy.

KR: Rozhodně ale nechceme, aby to dělalo dojem, že bereme posluchače klasickým orchestrům. Tak to není. Jen se snažíme ukázat, že portfolio orchestrálního zážitku si člověk může ještě rozšířit právě tím, že si poslechne brass band. Reakce od kolegů máme výhradně pozitivní, a to nás popohání vpřed.

Hodně cestujete a s vámi i vaše plechy. Je na ně ve vlaku dost místa?

LD: S místem není problém. Ale řada mých kolegů, včetně nás, jezdí vlakem tak často, že během cesty musí i cvičit. Takže bychom přivítali, kdyby byly ve vagoncích nějaké buňky pro žestáře, kde bychom mohli nerušeně pilovat naše party (smích). ■

Trendy v městské dopravě? Vlaky a SEAT mikromobilita

At' už se potřebujete dostat do práce, k lékaři, za přáteli na kávu nebo třeba na pracovní schůzku, není nutné sedat vždy do auta. Na síle v současné době nabírá trend městské mikromobility a ekologické přepravy. Co si pod tímto pojmem představíte? Stylový a pohodlný druh dopravy, který jde navíc skvěle kombinovat s příměstskými vlaky – využití koloběžky.

Velmi častým tématem dnešní doby je snaha o co možná největší úlevu městské dopravě. Prostoru na ulicích je stále stejně, ale provozu v nich je každým dnem víc a víc. Najít parkovací místo, dostat se ve špičce z jedné části města nebo i republiky do druhé je stále více náročné, neekonomické, neefektivní a zbytečně drahé. Co když se ale dá po městě pohybovat lépe, levněji, zábavněji, a hlavně bez zbytečné ekologické zátěže?

První vlašťovka od SEAT

Stále více lidí dává přednost kombinaci několika různých druhů dopravy. Většina navíc hledí na to, aby taková kombinace byla efektivní a pokud možno ekologická. Zajištění efektivní mobility se kromě Českých drah věnují i automobilky v čele se značkou SEAT, která chce v rámci strategie Easy Mobility (snadná mobilita) rozšiřovat portfolio produktů a služeb uváděním nových řešení na trh. Výroba moderní elektrické koloběžky eXS KickScooter je první vlašťovkou.

Zkuste si představit běžný pracovní den, kdy si ráno místo nastoupení do auta nasadíte přilbu a stoupnete si na stylovou elektrickou koloběžku eXS KickScooter od značky SEAT. Ta vás pohodlně doveze na nejbližší vlakovou stanici, kde ji jednoduše složíte a nastoupíte do vlaku. V cílové stanici ji rozložíte a pokračujete v cestě za svými povinnostmi. Během schůzky nebo pracovní doby můžete koloběžku pohodlně nabíjet z jakékoli zásuvky, třeba přímo vedle pracovního stolu, aby byla připravená k další cestě zpět domů. Váš pohyb po městě bude efektivní, rychlý a trvale udržitelný.

Dojezd až 25 km

Tato novinka, která je výsledkem spolupráce mezi značkou SEAT a společností Segway, je vybavená specifickým osvětlením (včetně brzdových světel), LED světly vpředu i vzadu, systémem proti odcizení, tempomaterem nebo také LCD displejem. Má osmipalcová kola, o bezpečné zastavení se s jistotou postará elektronická brzda s ABS, které sekunduje šlapací mechanická brzda.

Koloběžka eXS KickScooter váží pouhých 12,5 kilogramu. Maximální nosnost je 100 kilogramů a doporučená výška jezdce je mezi 120 a 200 centimetry. Dojezd koloběžky je standardně 25 kilometrů, s dodatečným akumulátorem až 45 kilometrů. Kapacita baterií je 187 Wh (5 200 mAh) při 36 V a maximální výkon elektromotoru je 700 W. S koloběžkou SEAT je možné dosáhnout nejvyšší rychlosti 25 km/h (s dodatečným akumulátorem 30 km/h) a překonat až 10% stoupání. Doba nabíjení koloběžky je pouhých 3,5 hodiny. SEAT eXS KickScooter je k dispozici u všech prodejců značky SEAT uvedených na <https://bit.ly/2RTxlgs>. Doporučená zákaznická cena je 16 299 Kč (vč. DPH). ■

SOUTĚŽ O KOLOBĚŽKU SEAT

Odpovězte správně na soutěžní otázku a s trochou štěstí vyhrájete koloběžku eXS KickScooter.

Kolik kilogramů váží koloběžka eXS KickScooter?

- A 25 kg
- B 12,5 kg
- C 21,5 kg

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 21. srpna 2019.

Spojte prohlídku památek se stylovými nákupy

Chystáte se o prázdninách na výlet do Prahy? Vedle řady starobylých památek a neopakovatelné atmosféry našeho hlavního města jsou častým lákadlem k jeho návštěvě i výhodné nákupy. Pokud se vám nechce jet přes půl Prahy do oblíbeného obchodu v nákupním centru, vyzkoušejte zcela nový outlet VaNa1 jen pár kroků od hlavního nádraží.

Jste zvyklí jezdit za výhodnými nákupy módního a značkového oblečení do Drážďan nebo do Vídně? Nemáte tentokrát tolik času? Přimo v centru Prahy na Václavském náměstí se otevřel nový obchod, kde se budete také cítit jako v módním nákupním ráji, a to jen pár minut pěšky od hlavního i Masarykova nádraží. Toužíte být styloví, ale nechcete se finančně zruinovat? Máte rádi oblečení známých světových značek? Nebo upřednostňujete zajímavé kousky, ve kterých zaručeně nepotkáte nikoho dalšího? Pokud jste alespoň jednou odpověděli ANO, je outlet VaNa1 přesně pro vás.

Pro milovníky módy

Obchod o rozloze přes 2 700 m² najdete v dolní části Václavského náměstí v Paláci Koruna. Minout ho nemůžete, název VaNa1 je totiž zkratkou adresy Václavské náměstí 1. Uvnitř obchodu je skutečné království všech, kteří milují módu, ale nechtějí za stylové kousky utratit celou výplatu. Ve dvou pat-

rech můžete vybírat z 30 000 kusů oblečení, pravidelně obohacených o nové módní lahůdky, to vše navíc se slevou 30 až 70% z původní ceny. Už nemusíte běhat po různých obchodech po celé Praze a v jednom dni si stihnete udělat radost nejen kulturním zážitkem, ale také něčím zbrusu novým do šatníku.

V České republice jde o první obchod svého druhu, většinou zde najdete kolekce staré maximálně jednu sezonu. Výběr značek je skutečně široký, od těch nejznámějších jako Levi's, Lee, Liu Jo, Esprit, Pepe Jeans, GANT, Guess, Guess by Marciano, Tom Ford a mnoha dalších až po originální modely francouzských designérů, obuv a značkové spodní prádlo. Na své si přijdou také sportovní nadšenci a milovníci pohodlné sportovní módy – vybírat mohou z široké nabídky oblečení a bot značek Adidas, Nike, VANS, Kappa, Puma nebo Reebok. Najdete zde i skutečné poklady od značek Furla, Valentino nebo Dolce & Gabbana. Vedle dámské a pánské módy nabízí VaNa1 za skvělé ceny i stylo-

vé oblečení pro děti. Sortiment obchodu doplňuje home decor a kosmetika, která díky zajímavému, netradičnímu nebo vtipnému balení bude ozdobou vaší koupelny nebo skvělým dárkem. Nechybí ani bohatý výběr hudebních nosičů (CD i vinyly) nebo filmové i hudební reklamní produkty (Marvel, Game of Thrones a podobně). Chcete si při procházce centrem Prahy udělat radost? Zastavte se ve VaNa1 na Václavském náměstí. ■

KUPON

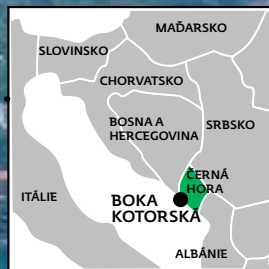
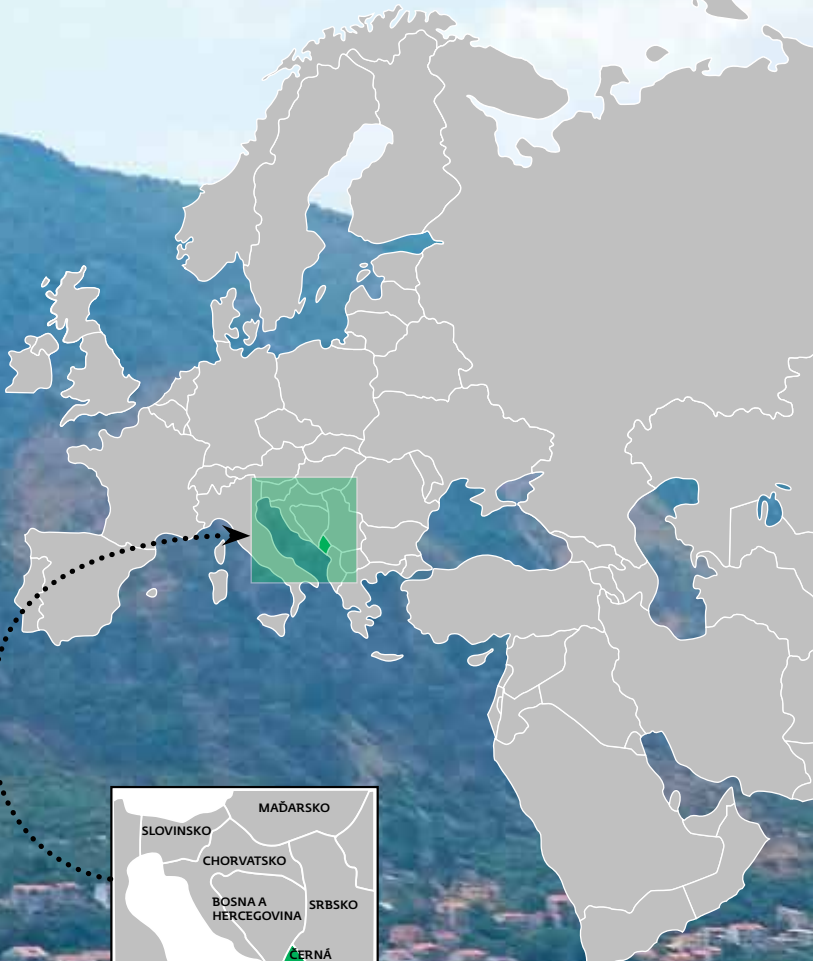
SLEVA 10%
NA VÁŠ NÁKUP
v outletu VaNa1

KDE? Praha – Václavské náměstí 1
KDY? Otevřeno denně 9:00–21:00
Platnost kuponu: do 30. září 2019

ČES TOPIS

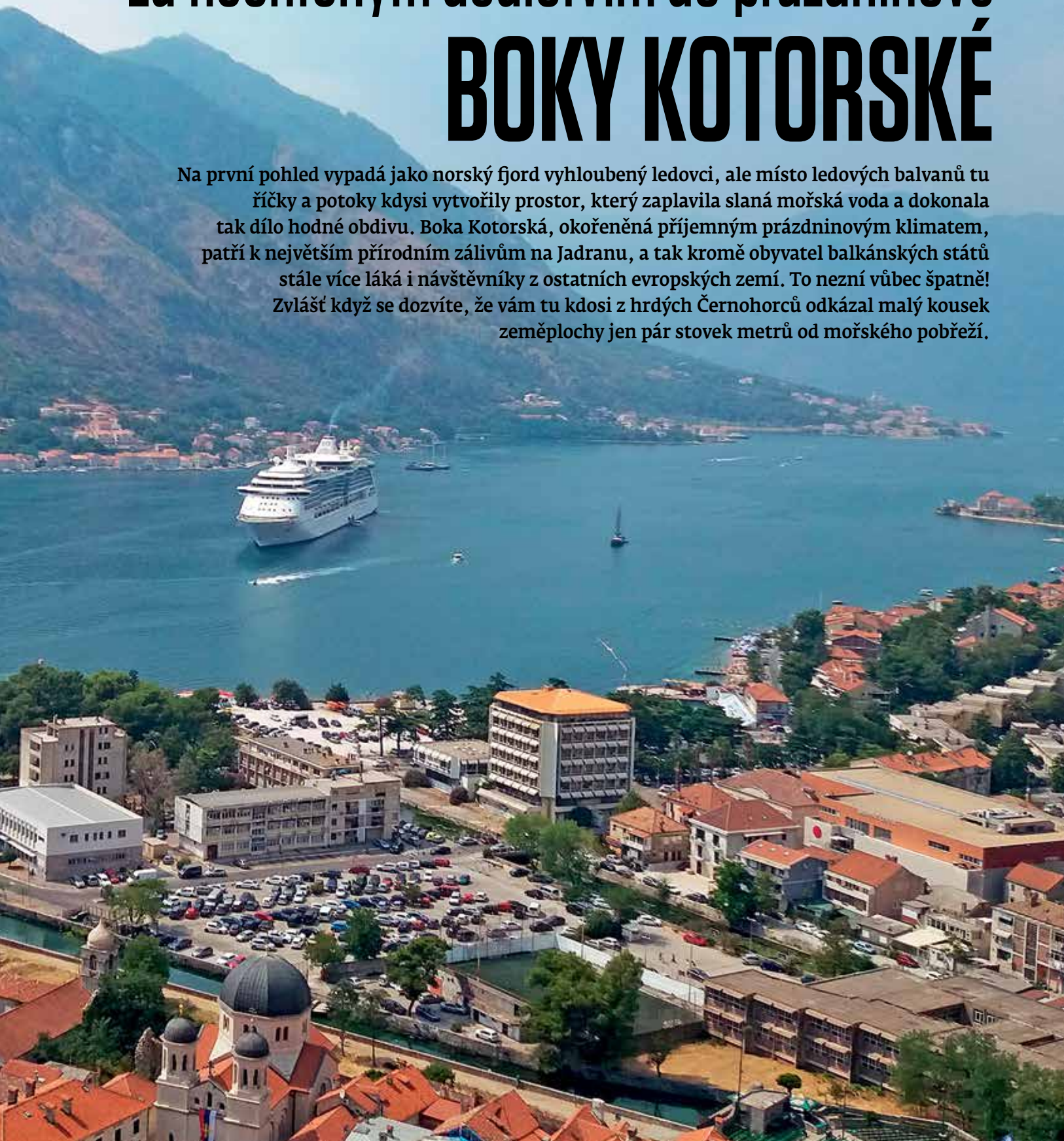
TEXT A FOTO: PAVEL FREJ

ČERNÁ HORA

Za nechtěným dědictvím do prázdninové **BOKY KOTORSKÉ**

Na první pohled vypadá jako norský fjord vyhloubený ledovci, ale místo ledových balvanů tu říčky a potoky kdysi vytvořily prostor, který zaplavila slaná mořská voda a dokonala tak dílo hodné obdivu. Boka Kotorská, okořeněná příjemným prázdninovým klimatem, patří k největším přírodním zálivům na Jadranu, a tak kromě obyvatel balkánských států stále více láká i návštěvníky z ostatních evropských zemí. To nezní vůbec špatně! Zvláště když se dozvíte, že vám tu kdosi z hrdých Černohorců odkázal malý kousek zeměplochy jen pár stovek metrů od mořského pobřeží.

Když jsem otevíral obálku s mnoha razítky a úřední pečeti, nečekal jsem, že mne brzy čeká neplánovaná cesta na Jadran. Z anglického překladu jsem pochopil, že jsem se právě stal majitelem pozemku o rozloze dva tisíce metrů čtverečních v Černé Hoře, v městečku zvaném Herceg Novi v Kotorském zálivu. Protože jsem v životě vyhrál jen květináč s kaktusem na botanické výstavě v Lysé, radši jsem si to celé „šťěstí“ u právníků ověřil. Nebudu zastírat, že jsem do té doby netušil, že mám vůbec nějaké prapředky v Černé Hoře, jak bych je mohl zkontaktovat, ani kde leží boka Kotorská a jak se tam dostanu. Celý život jsem šetřil, žádné auto, natož nemovitost, nevlastním. Tedy až doteď.

Ideální dovolenková destinace

Jako nově nabitý majitel pozemku jsem se do Herceg Novi dostal autobusem jedné cestovní kanceláře, která pořádala zájezdy za adrenalinovými sporty do Černé Hory. Vysadili mne s kufrem na Jadranské magistrále v části Herceg Novi zvané Toplo (v překladu teplo), a než jsem se po stovkách schodů s kufrem vyšplhal v tropickém klimatu do strmého kopce k penzionu, kde jsem si pronajal pokoj, pot mi zalepil oči natolik, že na první pohled dolů na boku Kotorskou rád zapomenu. O to úchvatnější byl ten druhý.

HERCEGU NOVIMU SE NE NADARMO ŘÍKÁ MĚSTO SCHODŮ, V ZÁSADĚ SE JIM NELZE VYHNOUT.

Majestátní a pověstmi opředené kopce zvedající se do dvoutisícimetrových výšek přímo z mořské zátoky působí prostě úchvatně.

Než navštívím místo, kde se má nacházet můj (!) pozemek, rozhoduji se, že nejprve poznám městečko, abych si udělal lepší představu o jeho budoucím využití. Radostí jsem zaplesal, když jsem se ocitl na promenádě, která se jako had vine v délce několika kilometrů podél mořského pobřeží a částečně vede po náspu bývalé železniční dráhy, v jednom místě dokonce i tunelem. Proudí tu davy turistů, sluní se na oblázkových plážích u moře a ze skalnatých útesů skáčou svalnatí a vysokí Černohorci, aby dokázali štíhlým černovlasým kráskám svou odvahu a odhodlanost. Stánky s grilovanými pochoutkami z mletého masa, restaurace s mořskými plody, zmrzlinárny, palačinkárny, hudební bary. Prostě rozhodnuto – na mém pozemku bude stát hotýlek, který si postavím z našetřených celoživotních úspor!

Herceg Novi

Titova vila

JOSIP BROZ TITO (1892–1980)

Město schodů a lenivých koček

Na městské pláži pod historickým centrem se válejí zbytky sesutých kamenných hradeb, které nabízejí zajímavé možnosti potápění a lákají přítomností ryb. Nápad vyšplhat se nad městské hradby se ale neukázal jako ideální, stoupání po strmých schodech jsem tu už jednou zažil, a stačilo pět minut a člověk je zavařený jako pavouk v opičí tlamě. Hercegu Novimu se ne nadarmo říká město schodů, v zásadě se jim nelze vyhnout. Takže když se vykoupete v moři, můžete si rovnou „doma“ o pár minut později dát studenou „odvařovací“ sprchu. I proto sem kdysi před staletími námořníci dovezli stovky druhů exotických rostlin, které svými stíny aspoň trochu pomáhají rozehnat vlhké vedro, které stoupá z vyhrátého Kotorského zálivu. Pod kaktusy, palmami, oleandry a cypřiši vegetují a zívají zhýčkaná kočičí společenstva, jako by dávala najevo, jak je jim tu dobře a jak moc jste jim ukradení.

Potkávám i první Čechy a jako správný Čech jsem z toho patřičně otrávený a dělám, že nerozumím. Nemají sice na nohách ponožky, ale jejich hlasitá diskuze a způsob uvažování a myšlení mi možná až příliš připomínají sebe sama. České hosty v hotýlku nechci, otáčejí každou korunu. Ani Rusy, ti jsou hluční a nároční. Zaměřím se na Němce! V ulicích Hercegu nad promenádou zrovna zastavil autobus s německými důchodci, zálibně pozoruju, jak se přesouvají do svého hotýlku, který rozhodně nuzně nevypadá. V ostrém kontrastu se nad Kotorským zálivem tyčí vysoké, ošklivé a drolicí se panelákové věže s hlučnými a zašlými klimatizačními jednotkami, pozůstatek jugoslávského dobrodružství.

Bývalý vůdce jugoslávského protinacistického odboje za druhé světové války se stal prezidentem Jugoslávie v lednu 1953. Po Stalinově smrti odmítl pozvání Sovětského svazu k urovnání vztahů a smíru mezi oběma zeměmi, ke smíru došlo později, kdy SSSR uznalo právo Jugoslávie na vlastní cestu k socialismu. Tito se výrazně angažoval v zahraniční politice, pod jeho vedením se Jugoslávie stala zakládajícím členem Hnutí nezávislých zemí. Upevnil jugoslávskou diplomatickou pozici, podařilo se mu získat určitou mezinárodní nezávislost, která zaručovala dostatek surovin pro domácí průmysl a nová odbytíště. V roce 1968 odsoudil představitele Sovětského svazu za vměšování do vnitřní politiky Československa a veřejně podpořil Dubčeka.

V 70. letech se zhoršila ekonomická situace Jugoslávie a postupně začal být napadán i Titův kult osobnosti. Jeho úmrtí se stalo pro Jugoslávii určitým symbolem a na rozdíl od politiků, kteří jej ve funkci vystřídali, ho prostí obyvatelé Jugoslávie nepřestali uctívat.

Nesmrtelný Tito a jeho letní sídlo

Ale pozor! Vůdce Tita, ve světě často považovaného za diktátora, tu stejně jako jinde na Balkáně stále nesmírně uctívají. Jsou po něm pojmenovány bulváry, náměstí a v parcích najdete jeho busty. Zalesněnou stráž na okraji Hercegu, nad mělkým bahňtým zálivem, jehož černé vody prý zázračně léčí, si dokonce Tito vyhlédl jako ideální místo pro jednu ze svých letních rezidencí. Stihl tu však jen pár pobytů, traduje se, že v roce 1979 tak vystrašilo zemětřesení, které zasáhlo oblasti v okolí Kotorského zálivu, že od té doby se sem odmítal vrátit. Podle místních za to ale mohla Titova ochranka, která se bála o jeho bezpečnost a pobyt mu znemožnila.

Titova vila a přilehlý lesopark jsou otevřeny veřejnosti v předem stanovených hodinách a dnech. Když posloucháte průvodce, z jeho výkladu, barvitého hlasu i rozmáchlých gest je stále cítit obdiv a úcta k velkému panovníkovi. A tak i běžný turista může obdivovat pompéznost jeho letní „chatky“. Honosné vstupní prostory, nádvoří, recepcie, podzemní protiatomový kryt, masážní

salon, vlastní zubařskou ordinaci, koupelny obložené tím nejlepším mramorem, který byl v té době v Jugoslávii k dispozici, a velký bazén, který mohl být podle rozmaru vůdce naplněn vodou sladkou, mořskou nebo pramenitou z hor. Kontrola kvality vody probíhala na vstupu do vily v několika úrovních, tou poslední bylo akvárium s cennými a na kvalitu vody citlivými rybičkami, které

mohl Tito osobně sledovat. Pokud by přistály bez známky života na dně, „důmyslný“ automatický systém postavený na prosté tíze ryb by zastavil veškerý přívod vody do objektu.

Černohorská národní upřímnost

Není radno dráždit tak hrdé vlastence, jakými jsou Černohorci! Nejen pro jejich vzrůst a nebojácnost, ale především pro jejich

BOKA KOTORSKÁ

Jde o největší přírodní záliv na jihu Jaderského moře vzniklý zaplavením ústí řek mořskou vodou. Měří úctyhodných 28 km a v nejužším místě je široký pouze 350 metrů. Maximální hloubka činí 60 metrů. Svůj název mu dal nejznámější přístav Kotor, často se mu proto také říká Kotorský záliv. Podnebí v boce a jejím okolí je klasicky středomořské, s horkými léty a deštivými zimami. Se svými 5 840 milimetry srážek za rok jde o nejdeštivější místo Evropy. V roce 1998 byla u Kotoru naměřena rekordní teplota mořské vody 31,4 °C. V úžině Verige se natahovaly řetězy, které bránily lodním útokům. V roce 1918 se záliv stal dějištěm vzpoury, po níž byli popraveni i čeští námořníci František Rasch a František Koucký. Za první republiky byla boka Kotorská přístavem i pro československé lodě. Po obsazení během 2. světové války plánovalo nacistické Německo boku Kotorskou využít jako velký válečný přístav pro potřeby bojů ve Středozemním moři. Po válce se v regionu začal prudce rozvíjet turistický průmysl. Zátoka je zapsaná od roku 1979 do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Předpokládá se, že pod její hladinou leží dosud neobjevené vraky lodí a jejich potopené poklady.

postoj k národu vlastnímu i těm ostatním. Když jsem se vrátil do svého penzionu, dostal jsem od majitele Miša hezkou asertivní přednášku, ve které mi vytkl, že jsem na pokoji rozbil skleničku a vytrhl ze zdi zásuvku, aniž bych mu to nahlásil. Bránil jsem se, že zásuvka už byla vytrhnuta, protože je celkově špatně připevněná, a že to je na Balkáně podle mých zkušeností celkem běžná věc. Chvilí to rozdýchával, nafoukly se mu plíce, zčervenala hlava, protáhl nevěřičně oční bulvy a zahřímá: „My nejsme Balkánci, my jsme Černohorci!“ Pokrčil jsem rameny a slíbil, že mu tu skleničku uhradím nebo ji koupím někde dole ve městě. Vyděsil se ještě víc: „To není o tom, že jsi rozbil skleničku a musíš ji koupit, to je o tom, že jsi mi to neřekl!“

Protože jsem se cítil zostuzen a Mišo to na mě asi viděl, poplácal mě po zádech a nabídl, že mě svezí do Kotoru (četl jsem v jeho očích: „...když jsi ten chudák bez auta...“). Děkoval jsem mu co nejvřeleji a vysvětlil mu, že musím najít ten svůj

KOTOR JE KRÁSNÉ STAROBYLÉ MĚSTEČKO NA KONCI ZÁTOKY, KTERÉ JE SOUČÁSTÍ SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO.

pozemek a proč tu vlastně jsem. Mávl rukou a slíbil, že cestou zpátky mě k němu přímo doveze, že to není žádný problém. A navíc si přece musíme pomáhat: „Budeme spolu podnikat!“ řekl Mišo a bylo rozhodnuto. A tak jsme spolu vyrazili do Kotoru.

Cíl výletních trajektů

Kotor je krásné starobylé městečko na konci zátoky, podle kterého také byla pojmenována. Je součástí světového dědictví UNESCO, což mimo nesporné historické hodnoty a krásy přitahuje mraky turistů. Už jen

bez ostatních turistů na velké lavici před vstupní branou do městské rezervace zabere patřičnou dávku trpělivosti. Vypadalo to, že Mišo zná celý Kotor, nebo se chce spíš přede mnou pochlubit, že je tu váženým občanem. Zdravil se s číšníky, volal na podezřelé mladíky, kteří ze zánovního mercedesu vykládali velké reproduktory, a laškoval s půvabnou majitelkou luxusní restaurace. „Tady když neznáš ty pravé lidi, nemůžeš podnikat,“ řekl mi a trochu mě vylekal.

Proplétali jsme se změtí uliček, až jsme došli pod schody, které stoupaly podél hradeb vzhůru k nějakému klášteru kdesi vysoko na kopci na úpatí hor. „Každý, kdo chce říct, že poznal Kotorský záliv, musí navštívit Kotor a vystoupat tyhle schody.“ Vyděsil jsem se představou, že v ostrém odpoledním slunci budu šplhat k nebesům, ale Mišo už měl slušný náskok deseti schodů a neodradili ho ani turisté scházející proti nám dolů, kteří vypadali, že právě v plavkách zdolali Everest a někdo jim přitom spálil hlavy vroucí

vodou. Určitě nikdy nezapomenu na krásný pohled na Kotorský záliv z výšky několika stovek metrů, na okolní krajinu, na červené střechy půvabných kotorských domečků, které ostře kontrastují s obřimi výletními tražky, které město zásobují tisíci turisty a při jejichž neklidném hemžení se trochu ztrácí atmosféra starých časů. Nejvíc ale nezapomenu na starou studnu kdesi na nádvoří, kterou znal jen Mišo a která po napumpování vyslala na naše těla chladivou vodu a způsobila božskou vnitřní nirvánu. Teploměr ve stínu v té době ukazoval 39 stupňů.

Modrá jeskyně jako očistec

Když jsme se společně vraceli cestou plnou ostrých zatáček podél zálivu zpátky do Hercegu, vytáhl jsem dokumenty ke svému dědickému odkazu a taky mapy, které jsem si podle dostupných zdrojů stáhl z internetu. Mišo řekl, že asi ví, kde to je. Zatímco sám jsem sotva skrýval vzrušení, Mišo byl podivně zadumaný. Zastavil na okraji Hercegu, kousek od Jadranské magistrály, tam, kde je „Teplo“. Tam, kde se v křovinách mezi odpady a rozestavenými barabiznami prohánějí zdivočelí psi, a ukázal za zrezivělý plot velkého prашného parkoviště, za kterým stálo několik kamionů a vypreparovaných vraků aut. Chvilí jsem ho nechápal. Z jedné

ČERNÁ HORA – ZAJÍMAVOSTI

- Pouze 45 % obyvatel Černé Hory se považuje za Černošce, 29 % pak za Srby, 12 % za Bosňáky (muslimy), 5 % za Albánce. Po staletí se Černošci považovali také za „nejlepší ze Srbů“.
- V Černé Hoře žije pouze 670 000 obyvatel. Přestože země zatím není členem EU, jako hlavní měna slouží euro. Úředním jazykem je srbochorvatština.
- Černošci zbožňují moderní popové srdcervoucí tklivé balady či kýčovitě popěvky s ohlušujícím doprovodem techna.
- Národním sportem je fotbal, basketbal, házená a vodní sporty. Díky tomu, že jsou Černošci nadprůměrně vysocí, často bojují například v americké NBA.
- Nejběžnějším druhem černošské pálenky (rakije) je loza, která se pálí z hroznů. Obsah alkoholu činí 40–60 %.
- Díky respektování pravoslavného zvyku vyhýbat se v určitých dnech masu/živočišným produktům nabízí řada restaurací tzv. postní lístek (bezmasé menu).

strany benzinová pumpa s myčkou, z druhé autoservis a ze třetí místní hasičská zbrojnice. Mišo se stále zadumaným výrazem se opřel o plot, zadíval se na kus té zeměplochy, promnul si moudře prsty o bradu a pronesl: „Tady ti asi hotel postavit nedovolí.“ Bylo to jasné jako facka – zdědil jsem parkoviště!

Vlastně mohlo být hůř. Mohl jsem třeba zdědit skládku, útulek pro zdivočelé psy nebo jeden z těch vysokých štíhlých pane-láků, které vypadaly, že mohou jít každou chvíli k zemi. Mohl jsem se také dostat do sporu s místní mafí, která má stále dohled nad potřebnými razítky, nebo by se mi nepodařilo nalákat dostatek klidných a zabezpečených německých seniorů. Mišo mě večer vzal do přístavu, odkud jsme se na jeho motorovém člunu vydali kousek ze zálivu na otevřenou moře k poloostrovu Luštica. Velkým otvorem ve skále vjel umně dovnitř jeskyně jako do svatyně, kterou vyhloubil mořský příboj. Zvláštní fyzikální podmínky a lom světla tu způsobují, že se voda jeví neskutečně modrá, průzračná a mocná, jako by prosvítala těly ryb i drobných medúz. Potápět se a plavat v těchto vodách byl ten nejkrásnější zážitek. Mišo pustil naplno reproduktory s energickým černošským popem a do kelímků nalil rakiji: „Na tvou odvahu a naše přátelství!“ ■

Pojď pracovat k nám!

Získej praxi a užívej si cestování

Hledáme:

STROJVEDOUČÍ

- uplatníte se ve smysluplném a výjimečném zaměstnání
- férové jednání a ohodnocení je samozřejmostí
- získáte neomezené cestování vlakem po ČR, SR a výhodné cestování po Evropě
- užijete si 35 kalendářních dnů dovolené
- přispějeme vám na stravování, rekreaci a penzijní připojištění
- můžete pracovat kdekoliv v ČR
- možnost zvýhodněného ubytování v Praze
- služební oděv zdarma a další výhody

www.cd.cz/kariera

České dráhy
Národní dopravce

**Náborový
příspěvek
50 000 Kč!**

KOUZELNÝ SVĚT ŽELEZNICE NA PLÁTNECH KIN aneb

10 filmových tipů natočených v uplynulém desetiletí

Zatímco domácí filmaři se poslední dobou vlakům kromě reklam spíše vyhýbali a české publikum potěšili naposledy v letech 2006 (Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí) a 2008 (Hlídač č. 47), především v Americe berou stále prostředí železnice jako atraktivní kulisu. Ale protože kvantita nerovná se kvalita a Hollywood není pupek světa, nemusíte se ani vy obávat, že bychom vás ozářili nezdravou dávkou amerického patosu. Naopak, mnoho dobrých filmů vzniká v končinách, kde pražce voní i duní národním svérázem a kde se cesta hlavních hrdinů často promění v cíl.

ŽELEZ NICE

TEXT: PAVEL FREJ
FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV

FILMY

GIZINEC VE VLAKU (THE COMMUTER)

USA / Francie, 2018, 105 min

O čem to je: Pojišťovák Michael McCauley je příkladným občanem zosobňujícím všechny tradiční americké hodnoty. Jeho život se změní ve chvíli, kdy dostává v práci výpověď a nasedá do vlaku na rutinní cestu domů. Když si k němu přisedá atraktivní dáma a dává mu neskutečnou nabídku, z náhodného setkání se stává fatální rozhodnutí – oznámit manželce, že nemá na školné pro svého syna, nebo vzít sto tisíc dolarů za jednu zdánlivou maličkost: najít ve vlaku člověka, který tam nepatří...

Proč to vidět: Po vydařeném Dívce ve vlaku (2016) jde o další z nejnovějších přírůstků

do amerického metropolitního sub žánru a jistota, že kolem Liama Neesona se vždycky dějí zajímavé věci. Rozhodně se nebudete nudit, filmová dynamika a napětí vás připoutají k sofa stejnou silou jako hliníkovou soupravu ke kolejím (i když...) a na rozluštění zápletky si prostě budete chtít počkat.

S čím počítat: Že šedesátiletého amerického akčního hrdinu příliš z míry nevyvede třicet ran pěstmi do obličeje, patnáct těžkých zhmožděnin po celém těle ani jeden zabodnutý nůž do oblasti srdeční krajiny.

63%

KRAJ (KRAY)

Rusko, 2010, 124 min

O čem to je: Po skončení druhé světové války přijíždí do sibiřské vesnice Kraj válečný hrdina Ignát, aby se stal strojvedoucím na místní dřevařské železnici. Válečné metály mu tady ale nejsou k ničemu. Aby přežil a mohl se usadit, musí přijmout zdejší pravidla.

Proč to vidět: Hezká ruská bajka z atraktivního prostředí nekonečné Sibíře, tedy pokud pohodlně sedíte v kině nebo u televizních obrazovek. Hlavního hrdinu z lásky k parním strojům a touhy oživit jedno zrezivělé ocelové monstrum neodradí ani nelehká doba, ani boj na život a na smrt.

S čím počítat: Že voda je ledová, uhlí špinavé, dírami v dřevěných srubech táhne a sex je na Sibíři víc než zážitek spíš obyčejná potřeba.

65%

RAILWAYS (RAILWAYS 49)

Japonsko, 2010, 130 min

O čem to je: Úspěšný tokijský byznysmen na vrcholu kariéry stojí před životním rozhodnutím. Upřednostnit lukrativní zaměstnání, nebo se přestěhovat s nejbližšími do svého rodiště a postarat se o nemocnou matku? Jak je v místní kultuře častým zvykem, volí druhou možnost. S novým životním elánem se pak vrhá do velké výzvy – hodlá si splnit dětský sen a stát se strojvedoucím.

Proč to vidět: V čase 0:37 se přehodí výhybka na elektrifikované úzkorozchodce a stejně tak v životě hlavního hrdiny. Začíná jízda po kopcovité krajině s rýžovými poličky a přehlídka japonských „vláčků“ ve všech podobách. Znalce obzvlášť potěší provozuschopná historická „tramvaj“ Dehani 50 z roku 1929.

S čím počítat: Jak rychlé jsou japonské Šinkanseny, tak pomalé je tempo filmu. K poetice zapadlých „lokálků“ to však bezesporu patří.

67%

DENÍK STROJVŮDCE (DNEVNIK MAŠINOVODJE)

Srbsko / Chorvatsko, 2016, 85 min

O čem to je: Ilja je stejně jako jeho tatínek i dědeček strojvedoucí a své práce si nesmírně váží. Nerozhodila ho ani skutečnost, že za celou svou kariéru už stačil přejet 28 lidí. V nastavené rodové linii pokračuje i jeho adoptivní syn Sima a hrdý Ilja mu předává své profesní zkušenosti. Věří, že také Sima bude mít brzy na kontě svou první oběť, jenže ta nepřichází a nepřichází, a tak celou věc bere do vlastních rukou.

Proč to vidět: Vítejte na Balkáně! Když v úvodní scéně smete vlak dodávku s romskou kapelou, až „hlavy a ruce“ létají

kolem, pochopíte, že příštích devadesát minut máte šanci si odpočinout od úpěnlivé „západní“ korektnosti. Natočit černou komedii o „přejetých“ lidech chtělo značnou dávku odvahy. Na druhou stranu jak jinak než s velkou nadsázkou se vypořádat s onou temnou stránkou práce strojvedoucího, která ostře kontrastuje s mnohými romantickými představami.

S čím počítat: Že mít tatínka strojvedoucího je dobrodružství na celý život.

69%

VLAK DO PUSANU (TRAIN TO BUSAN)

Jižní Korea, 2016, 118 min

O čem to je: Jako dárek k narozeninám přichystal Seok Woo své dceři cestu vysokorychlostním vlakem do druhého největšího korejského města. Než se ale malá holčička stačí pokochat jízdou v supermoderním vlaku, média oznamují, že zemi zasáhla zombie epidemie. A co je ještě horší, jedna z nich už stačila do vlaku naskočit.

Proč to vidět: Protože Jihokorejci jsou zruční filmaři s osvěžujícím úhlem pohledu a se smyslem pro dynamiku. Na věc, tedy na vraždění, se jde bez zdlovavých úvodů hezky rychle a oživlé mrtvolvy si klestí cestu dlouhou soupravou s elegancí aerodynamické smrtky. Jedna z nejlepších

75%

LEDOVÁ ARCHA (SNOWPIERCER)

USA / Jižní Korea / Francie / Česko, 2013, 126 min

O čem to je: Už 17 let se pohybuje zamrzlou krajinou vlak, ve kterém cestují poslední přeživší na planetě Zemi. Jde o důsledek přemíry snahy zastavit globální oteplování. Pasažéři v dlouhé soupravě vlaku nebojují jen o přežití v nových nehostinných podmínkách, ale také musí řešit napětí mezi jednotlivými sociálními a mocenskými skupinami.

Proč to vidět: Také jste si v dětství přáli jako magnát Wilford strávit kus života ve vlaku? Teď máte možnost si docela dobře představit, jak by to asi mohlo vypadat. A taky – ve kterém hollywoodském filmu v původním znění uslyšíte češtinu? Aneb 44. minuta a obězní žena na záchodě: „Zavřete dveře!“ Film se totiž natáčel v barrandovských studiích za účasti mnoha českých herců a komparzistů.

S čím počítat: Že do jinak poctivé jihokorejské filmařiny dost „fušovali“ Američané. Skupinka hlavních hrdinů je i přes vysoké ztráty stále pekelně genderově i rasově vyvážená. Na druhou stranu to v případě motivu jakési poslední archy dává smysl.

71%

zombie podívaných za poslední roky, navíc se odehrává v přitažlivých kulisách vysokorychlostního vlaku.

S čím počítat: Že chování některých postav, jak už to pro zvýšení napětí u podobných filmů bývá, postrádá logiku. Moc dlouho mluví, naříkají, místo aby běžely, a když běží, tak opačným směrem.

KETEKE (TRAIN)

Ghana, 2017, 71 min

O čem to je: Mladý africký pár, vytáhlý Boi a těhotná Atswei, právě učinili velké životní rozhodnutí a svou nastávající rodinu hodlají přemístit do městečka Akete. Jenže uprostřed africké divočiny, bez zkušeností s cestováním a se železničním systémem z 80. let není jednoduché jejich první vlak vůbec chytnout.

Proč to vidět: V Africe se natočí jen pár desítek filmů ročně, v Ghaně byste je spočítali na prstech jedné ruky. Ale z toho mála se občas urodí perla. Tahle filmová jednohubka vás za zvuků podmanivých afrických bubínků přenesení do vyprahlé krajiny, kde horko a žízeň cítíte až do morku kostí, a přitom mladým hrdinům, kteří cupitají po štěrkku mezi zarostlými pražci s plnými kufry jejich jediného osobního majetku, napjatě držíte palce.

S čím počítat: Že dostat se k tomuto filmu není tak úplně snadné.

76 %

ZLATÁ KLEC (LA JAULA DE ORO)

Mexiko / Guatemala / Španělsko, 2013, 102 min

O čem to je: Emigrovat do vysněného USA touží drtivá většina Mexičanů, jejichž život v nuzných a nebezpečných podmínkách dávno ztratil svou poetickou krásu. Zločinecké gangy, zkorumpovaná policie, armáda... Cesta za „zlatým“ snem je ale trnitá a málokomu se jí podaří překonat, zvláště když se k takovému činu rozhodnou samotné děti.

Proč to vidět: Protože lepší železniční road movie byste těžko pohledali.

S čím počítat: Že cestovat na střeších nákladních vagonů je adrenalinová záležitost pro otrlé a bláznivé dospěláky, natož pro dospívající mládež.

77 %

MY DĚTI ZE STANICE BEZNADEJ (RAILWAY CHILDREN)

Indie, 2016, 115 min

O čem to je: Plachý dvanáctiletý kluk Raju po útěku z domova skončí na nádraží, kde hledá dočasný úkryt. Padá do rukou gangu zapojeného do nelegálních obchodů s falešnou pitnou vodou. Spolčí se se stejně starými kluky, kteří ho zasvětili do života na nástupišti, a zároveň vymyslí plán, jak přijít k větším penězům. To se ale jejich bývalému bossovi moc nelíbí.

Proč to vidět: Pro jedinečnou atmosféru, se kterou je vykreslen kolorit indického páteřního dopravního systému. Důkaz, že kromě roztančených romantických komedií s početným komparzem a originální choreografií dokážou v Bollywoodu natočit i vážné míněné drama, které charakterizují slova špína a naděje.

S čím počítat: Že už si jen tak vodu na nádraží od někoho nekoupíte.

81 %

VRAŽDA V ORIENT EXPRESU (MURDER ON THE ORIENT EXPRESS)

Velká Británie, 2010, 90 min, epizoda seriálu Hercule Poirot

O čem to je: Luxusní Orient expres uvízne při cestě z Istanbulu do západní Evropy ve sněhové závěji, a co je ještě horší, stane se v něm vražda. Naštěstí vlakem cestuje i slavný Hercule Poirot, takže zločinci nemají šanci.

Proč to vidět: Filmových adaptací slavného románu Agathy Christie už bylo natočeno mnoho, poslední v roce 2017 plná počítačových efektů a hollywoodských superstar v čele s Johnnym Deppem. Nic ale nepřekoná britskou minimalistickou verzi z roku 2010.

S čím počítat: Že Hercule Poirot v podání Davida Sucheta je celkem návykový.

86 %

MIROSLAV
KROBOT

JANA
PŁODKOVÁ

JAROSLAV
PLESL

VÁCLAV
NEUŽIL

VIKTOR
PREISS

MICHAL
BALCAR

DANA
DROPPOVÁ

POHÁDKA O LÁSCE, KTEROU ANI ČAS NEZASTAVÍ

HODINÁŘŮV UČEŇ

* HRAJI: MICHAL BALCAR, DANA DROPPOVÁ, VIKTOR PREISS, EVA BANOOR, JANA PŁODKOVÁ, JAROSLAV PLESL, VÁCLAV NEUŽIL, MIROSLAV KROBOT, PAVLÍNA ŠTORKOVÁ, JIRÍ VYORÁLEK, JAKUB ZÁČEK, ŠEBASTIÁN PÓTHE, LÍZA MAZURKOVÁ SCÉNÁŘ A REŽIE: JITKA RIHOLEFLOVÁ DRAMATURG: ZDENĚK JECELÍN, KATEŘINA ONDŘEJKOVÁ HUDBA: IVAN ACHER AUTOR TITULNÍ PÍSNĚ: MICHAL NOVINSKÝ STRIH: JAKUB HEJMA ZVUK: RICHARD MÜLLER ARCHITEKT: MARTIN KUREL VÝTVARNÍK KOSTÝMŮ: MAREK ČPÍN UMĚLECKÁ MASKÉRKA: HELENA ŠTEJDOVÁ KAMERA: FERDINAND MAZUREK KREATIVNÍ PRODUCENTKA ČT: KATEŘINA ONDŘEJKOVÁ PRODUCENTI: PAVEL BERČEK, ONDŘEJ ZÍMA, JUDANA HSTRIKOVÁ, ZUBICA OŘECHOVSKÁ, MICHAL KRÉBEK VÝKONNÁ PRODUCENTKA: MARTINA ŠTRÁNSKÁ KOPRODUCENTI: EVOLUTION FILMS, PUBRES, DEŠKÁ TELEVIZE, RTVS, MAGICAL DISTRIBUTOR: BONTONFILM

V KINECH OD 15. 8. 2019

EVOLUTION FILMS

PubRes

Česká televize

TV: MAGIC & LAB

ČT

TV

TV

TV

TV

TV

TV

coop

TV

TV

BONTONFILM

TV

DNES idNES.cz

TV

TV

TV

TV

TV

TV

TV

TV

KINO

TENKRÁT V HOLLYWOODU

V KINECH
OD
15. SRPNA

Je z kategorie filmů, před jejichž premiérou se takzvaně stříhá metr. Nejenže jde o nový film Quentina Tarantina, nadto si v něm hlavní role zahráli Brad Pitt a Leonardo DiCaprio. Ostatně o rozruch se postaral už na letošním festivalu v Cannes, kam ho režisér poprvé přivezl ukázat – a setkal se s takovým zájmem, který dává tušit, že půjde o hit letošního léta. Ve zcela uvolněné atmosféře se v něm Tarantino vrací do konce 60. let a inspiruje se tehdejšími skutečnými událostmi. Dvojici hereckých superstar samozřejmě svěřil hlavní roli – DiCaprio hraje bývalou westernovou hvězdu Ricka Daltona, Pittův Cliff je kaskadérem a Rickovým dublérem v akčních scénách. Oba se chtějí u filmu probojovat do první ligy a pomoci jim v tom má jejich hvězdná sousedka, herečka Sharon Tate (Margot Robbie), manželka slavného režiséra Romana Polanského. Ta je ovšem zanedlouho zavražděna fanatickým sériovým vrahem Charlesem Mansonem. A s partou z jeho ranče už měl konflikt i sám Cliff...

USA, 159 MIN. / REŽIE – QUENTIN TARANTINO / HRAJÍ – LEONARDO DICAPRIO, BRAD PITT, MARGOT ROBBIE, AL PACINO, KURT RUSSELL, TIM ROTH, MICHAEL MADSEN, DAMIAN LEWIS, TIMOTHY OLYPHANT, EMILE HIRSCH

DIVADLO

ZTRACENÝ SVĚT

Slavný příběh spisovatele Arthura Conana Doylea o výpravě do Amazonie za hledáním důkazu o existenci prehistorického světa opět ožívá před otáčivým hledištěm v krásné zahradě českokrumlovského zámku. A je fakt, že tohle představení se ve venkovních kulích našlo – aby ne, když jeho hrdiny jsou brontosauři, tyranosauři, velociraptoři nebo létající pterodaktylové. Objevují se v podobě obřích loutek vzešlých z 3D puzzle modelů, a když se jich v parku sejde přes deset, jsou diváci svědky impozantní scény – i přesto, že jde jen o kostry, které jsou přiznaně vedeny loutkoherci. Než ovšem přijdou na scénu, odehraje se před diváky muzikál ve stylu My Fair Lady inspirovaný barokním divadlem a doprovázený parádními kostýmy, baví se tedy nejen děti, ale i jejich rodiče.

OTÁČIVÉ HLEDIŠTĚ, ČESKÝ KRUMLOV / REŽIE – PETR HAŠEK / HRAJÍ – FRANTIŠEK HNILIČKA, JAN KAŠTOVSKÝ, MARTIN DOBIŠEK, PETR HUBÍK, LUCIE VALENOVÁ, TEREZA JELÍNKOVÁ, VÍT PISKALA, DENISA POSEKANÁ, DANA IBRAGIMOVÁ, MARTIN HOLZKNECHT A DALŠÍ

VÝSTAVA

JOSEF JÍRA / DIVADLO SVĚTA

Byla to výrazná figura české výtvarné scény a stojí za to se s ní seznámit. Josef Jíra byl zakládajícím členem skupiny M 57 (M pochází z názvu vinárny Makarská, v níž se její členové scházeli, číslo odkazuje k roku vzniku), účastnil se výstavy Expo 58 v Bruselu a také v šedesátých letech hodně cestoval. Seznámil se tak s tehdejšími trendy světového umění, především s expresionismem, a to jeho tvorbu výrazně ovlivnilo. Ta zahrnovala bohatou škálu okruhů – krajinomalbu, figurální malbu, psychologické portréty... Jíruv osobitý styl ho pasoval na jakéhosi vůdce a mluvčího části své generace, později tolerovaného rebela, kdy se jeho ateliér stal útočištěm a azylem pro jiné umělce a intelektuály. Byl autorem i řady leckdy mimořádných kulturních aktivit a měl, nejen v umělecké branži, nesporný společenský vliv. Výstava v Liberci představuje jeho celoživotní obrazové dílo, ale připomíná i Jíruv život v sérii dosud veřejně nepublikovaných fotografií.

OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

KUL TURNÍ TIPY A RECENZE

JANA KÁBRTA

INZERCE

FILM NA DOMA

LOVENÍ

Hledá se láska, zn. spěchá! Hlavní postava filmu Eliška s tváří Ester Geislerové má svatbu a čeká na svůj velký moment. Namísto svého „ano“ ale ženich řekne „ne“ a od oltáře uteče. Naštěstí má zdrčená Eliška skvělou kamarádku s jasným receptem, co je potřeba dělat. Ona sama střídá kluky jako ponožky, a proto hned založí Elišce profil na osvědčené seznamce. Tě to není příliš po chuti, ale je jí už 35 let, je single a má strach, aby jí neujel vlak. A chce vzít život pevněji do svých rukou. Vrhá se proto do randění naslepo a mezi řadou katastrofických schůzek zkusí najít novou lásku. Zároveň se musí rychle přestěhovat a jedinou možností je bydlet společně s nevlastním bratrem, podivínem, který pěstuje na střeše včely a který ji doma nechce.

FILM PRÁVĚ VYCHÁZÍ NA DVD, ITUNES, O2 TV A DALŠÍCH ONLINE PLATFORMÁCH, CZ, 106 MIN.

REŽIE – KAREL JANÁK / HRAJÍ – ESTER GEISLEROVÁ, JAKUB PRACHAŘ, JAROSLAV PLESL, EVELYN KRAMEROVÁ, MARTIN PÍSAŘÍK, ONDŘEJ MALÝ, VERONIKA ŽILKOVÁ, JANA ŠVANDOVÁ, ROMANA GOŠČÍKOVÁ

OTEVŘENO
DO
29. ZÁŘÍ

ZIMNÍ
POHÁDKA

60 %

LÁSKA V PŘÍMÉM
PŘENOSU

20 %

Divadelní léto: Zázraky se nekonají!

Zatímco kamenná divadla ctí prázdninový odpočinek, přibývá projektů, které se to jejich divákům snaží vynahradiť. Tradiční jsou Shakespearovské slavnosti, novinkou se stala třeba šapitó scéna pod pražskou žižkovskou televizní věží.

Slavnosti letos zvolily velmi spoře uváděnou Zimní pohádku, která v první polovině rozehrává krvavé drama odstartované chorobnou žárlivostí, zatímco ve druhé se mění na jakousi folklorní taškařici, komedii, kterou bývá pro inscenátory vcelku těžké šikovně provázat s první, temnou částí.

Režisérovi Pavlu Khekovi svědčí první část o poznání víc, a to především díky výraznému výkonu Martina Hofmanna v roli žárlivého sicilského krále Leonta. Jeho výstupy jsou to nejpůsobivější, co letošní novinka slavností nabízí, Hofmann je scho-

pen v rámci svého herectví projevít bohatou škálu emocí, které uvnitř jeho postavy vřou. V kontrastu s další hvězdou seriálu Most! Cyrilem Drozdou, jehož monotónní projev jako by neopustil televizní restauraci Severka.

Druhá půlka by potřebovala ze strany herců i režiséra více komediálního talentu, na řadě míst nudí a s přibývajícím časem vyvolává touhu po závěru. Přesto se inscenace, především v kontextu kvalitativně kolísavých novinek z předcházejících let, může označit za lehce nadprůměrnou. V análech ovšem dlouho nezůstane, na rozdíl

od skvělého provedení téže hry v pražském Dejvickém divadle před čtyřmi roky, která si s obtížným a ne tak výrazným textem poradila o dost lépe.

Zoufalství pod věží

S trpčím pocitem odstartovala prázdninová konkurence Hvězdné léto pod žižkovskou věží, když na úvod zvolila hru Láska v přímém přenosu v režii Romana Štolpy. Šestice jemně propojených příběhů jednoho večera, v nichž manželský pár dostane zaplacené za sex v rádiu, rocková hvězda odolává svodům fanynky a tak podobně, nabídl (kromě Kristýny Frejové) výkony srovnatelné s někdejšími estrádami na Nově, z nichž často vyvanula trapnost a stud. Štolpa zajímavou hru Norma Fostera dokázal sežvýkat v prošílý popcorn, který uráží přemírou sprostých slov a lacinými inscenačními postupy. Škoda takového úvodu, divadlo Kalich, které za Hvězdným létem stojí, má v repertoáru určitě lepší kousky. ■

KNIHA

TAJEMSTVÍ FILMOVÉ ŘEČI

JON BOORSTIN

Knihu, se kterou proniknete pod kůži nejslavnějšíhlywoodským filmovým tvůrcům a pochopíte, díky čemu jsou jejich filmy tak strhující. Autor využívá své bohaté zkušenosti v kombinaci s pracemi slavných filmových mistrů od Hitchcocka po Spielberga a ukazuje, jak funguje celý proces filmové tvorby. Na příkladech demonstruje, jak tvůrci používají světlo, prostor a zvuk, vysvětluje, proč si myslí, že Občan Kane je skvělý film, a co je podle něj špatné na závěru Osudové přitažlivosti. Při čtení knihy se pomyslně dostáváme „za scénu“ a jsme svědky toho, jak vnímají filmy ti, kteří je tvoří. Knihu přeložil režisér Jan Svěrák – mistr filmového oboru, který se tímto dílem sám v minulosti nejednou inspiroval.

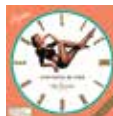
UNIVERSUM, 359 Kč

DESKA

STEP BACK IN TIME: THE DEFINITIVE COLLECTION KYLIE MINOGUE

Australská zpěvačka Kylie Minogue nazdala, že je po více než třiceti letech na výsluní čas na další rekapitulaci. A tahle je opravdu nadupaná, na dvou discích nabízí jedenačtyřicet velkých hitů, mezi nimiž samozřejmě nechybějí The Loco-Motion, I Should Be So Lucky, Celebration nebo Wild Roses Grow, kterou si zazpívala s Nickem Cavem & The Bad Seeds. Obsahuje také jeden novinkový bonus v podobě písně New York City. Ovšem ve skutečnosti si těch bonusů připravila blondatá zpěvačka pro své fanoušky ještě víc, samotnou nahrávku totiž vydává na deseti různých nosičích. CD lze pořídit i ve verzi deluxe, ke které přibáhalu knihu plnou fotografií, k mání je i vinyl nebo různé barevné kazety.

TV TIP

CHALUPÁŘI

Nezmar televizní prázdninové nabídky, který navzdory desítkám repríz, jež má za sebou, pokaždé boří žebříčky sledovanosti. Není divu, v seriálu si zahrála někdejší herecká elita, scénář měl vtip a výsledek dýchal dobrou náladou. Evžen Huml (Jiří Sovák) býval kontrolor obchodního inventuru, který nastupuje do invalidního důchodu. Jenže jeho profesionální deformace, která ho neustále žene do konfliktních situací a kontrol, po chvíli deptá celou jeho rodinu. A tak když se Alois, Evženův zeť, dozví o volné chalupě ve vsi Třešňová, neváhá. Barák je k mání za deset tisíc, dosavadní nájemník, družstevní údržbář Bohouš Císař, se má po jeho prodeji výhledově vystěhovat a Evženovi se zamlouvá. Jenže když se ve vesnici Evžen s Bohoušem poprvé potkají, hned se do krve pohádají...

ČT1, OD NEDELE 28. 7. 2019, 20:00 HOD

CO SE DĚJE NA SÍTÍCH

Děti Pink skotačily v památníku

Zpěvačka Pink vzbudila vášně, když zveřejnila fotku, jak její dvě děti dovádějí v labyrintu památníku holocaustu v Berlíně. Uvědomovala si, že to může vyvolat kritiku, a tak jí předešla: „Člověk, který to vytvořil, věřil, že děti jsou dětmi, a pro mě je to oslava života po smrti. Prošim, nechte si svou nenávisť a odsudky pro sebe.“ Tvůrce památníku, americký architekt Peter Eisenman, už dříve prohlásil, že nemá problém s tím, když si mezi betonovými bloky, z nichž je památník tvořen, hrají děti.

Autům na sítích vládne Mustang

Vidíte drahé sportovní auto, vyfotíte ho a snímek rychle umístíte na Instagram. Kdyby to takhle fungovalo, možná by nejvíce fotek na Instagramu mělo Ferrari, Porsche nebo Maserati. Celkem je na obrázkové síti přes 45 milionů fotek aut. Úplně nejvíce jich má Ford Mustang, který se objevuje na téměř dvanácti milionech příspěvků. A pozor, na stříbrném místě je „vcelku obyčejná“ Honda Civic (7,4 milionu snímků) a bronzem se pyšní sportovní Nissan GT-R se sedmi miliony příspěvků.

CO SE ŘEŠÍ

Sítě mají problém. S fotkami zavražděných

Čerstvý případ sedmnáctileté středoškolačky z USA zavražděné rukou jejího přítele, který si její zohavené fotky umístil na Instagram, ukázal slabé místo sociálních sítí: Neumějí šíření takového obsahu zabránit!

Bianca Devinová se před necelými třemi měsíci seznámila na Instagramu s jedenadvacetiletým Brandonem Clarkem a jejich kamarádství postupně přerostlo ve vztah. Jednoho večera, když se pár vracel autem z koncertu, vypukla hádka, kterou Clark bohužel ukončil s nožem v ruce – své přítelkyni podřízl hrdlo. Namísto přivolání rychle pomoci si její zohavené mrtvé tělo začal fotit a snímky vzápětí umístil na chatovací aplikaci Discord a také na svůj instagramový účet.

To okamžitě vyvolalo dvojí reakci – část jeho followerů (sledovatelů) upozornila policii a správce sítě na nevhodný obsah, jiní si snímky rychle kopírovali a sdíleli na svých účtech. Ty tak začaly žít svým životem napříč internetem a sociálními sítěmi – a těm se je i přes značné úsilí nedaří odstranit. Instagram Clarkův účet zrušil, za-

čal spolupracovat s policií a proti dalšímu šíření zkopírovaných obrázků mrtvé Biancy nasadil speciální vyhledávací technologii.

„Přijali jsme všechna možná opatření k odstranění tohoto obsahu z našich platform. Chceme jednat co nejrychleji, ale vždy je tady prostor pro zlepšení,“ uvedl mluvčí Instagramu, který vlastní společnost Facebook. I přes tuto snahu se fotky dál na webu objevují a jejich úplná likvidace je prakticky nemožná. A to u části uživatelů sociálních sítí vzbuzuje silnou nevoli a tlak na provozovatele, aby se naučili veškerý problematický obsah odstranit.

Zvlášť vzhledem k tomu, že se situace zopakovala krátce po střelbě v mešitách na Novém Zélandu. Facebook šíření sedmnáctiminutového videa pořízeného samotným atentátníkem nedokázal zabránit, ač během 24 hodin po střelbě odstranil více než 1,5 milionu jeho kopií. Na webu je ho i tak možné dohledat dodnes.

SOUTĚŽ O KNIHU

KŘIŠTÁLOVÝ KLÍČ – FALKNOVSKÁ HUŤ

Přečtěte si novou historickou ságu známého spisovatele Vlastimila Vondrušky. Stačí správně odpovědět na soutěžní otázku a s trochou štěstí vyhrajete jeden ze tří výtisů.

Který český režisér přeložil novou knihu Jona Boorstina o hollywoodském filmovém světě?

- A Jiří Menzel
- B Jan Hřebejk
- C Jan Svěrák

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 21. srpna 2019.

TO NEJ Z INSTAGRAMU

Rapper Majk Spirit našel tu pravou. Jeho láska se jmenuje Maria, pochází z Ukrajiny a živí se jako modelka.

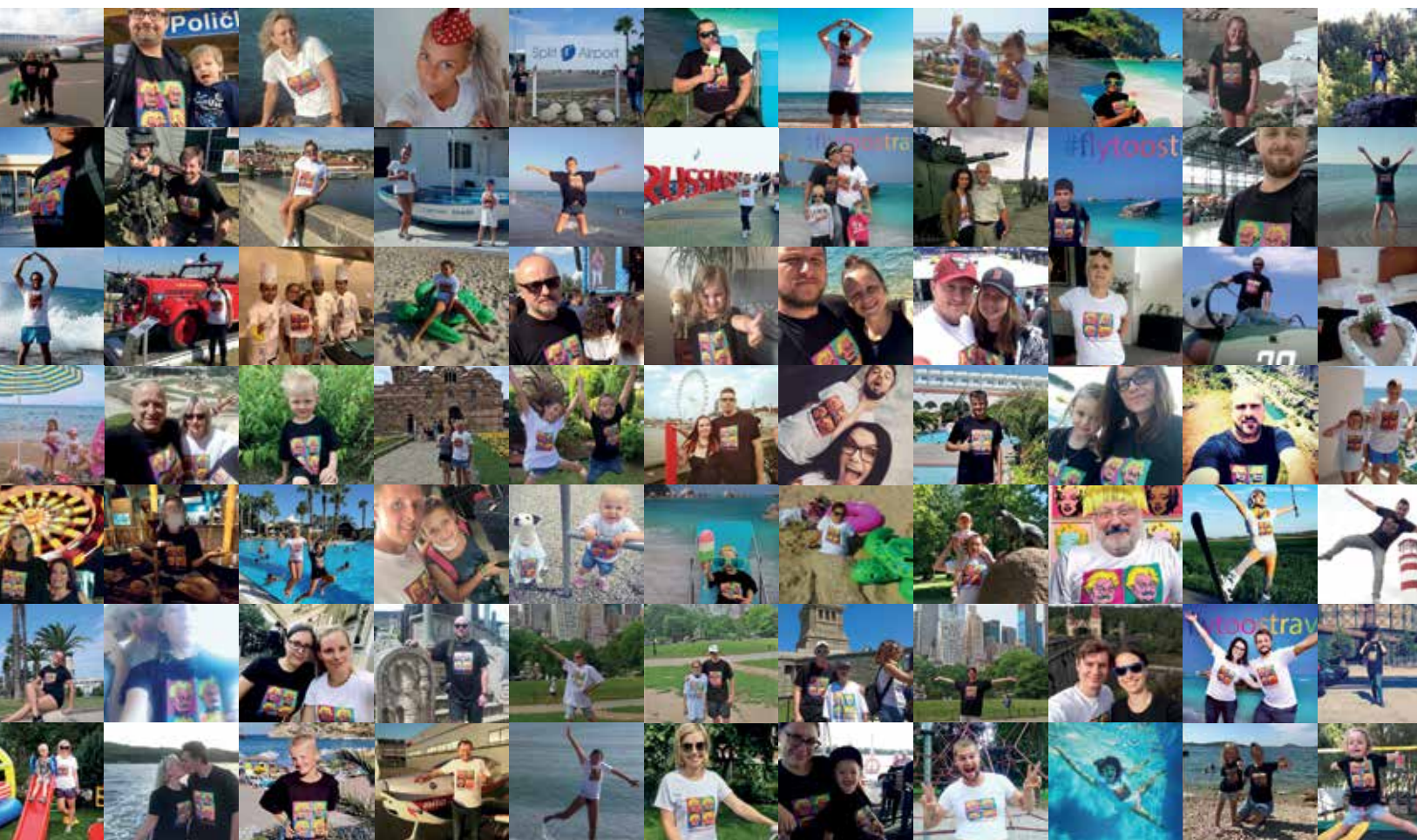

Sprinter Pavel Maslák je hrdým otcem, fanouškům na Instagramu ukázal fotku svojí holčičky, kterou s manželkou pojmenovali Miuška.

Série podobných fotografií se objevila na účtu Dagmar Pastrasové. A ta to hned schytala za extrémní úpravu svého obličje.

Děkujeme, že létáte z letiště Leoše Janáčka Ostrava!

Leos Janacek
Ostrava Airport

www.airport-ostrava.cz

Letiště Ostrava / Ostrava Airport

#flytoostrava

CO SE DĚJE

Srpen plný očekávání

Letošní srpen je sportovně nejnabitějším měsícem roku. Kromě mistrovství světa v rychlostní kanoistice, které se koná v Maďarsku a o němž ve velkém rozhovoru mluví Martin Fuksa, se na světových šampionátech představí také další české hvězdy. Judista a olympijský vítěz z Ria 2016 Lukáš Krpálek (na snímku) se popere v japonském Tokiu, olympijští medailisté ve veslování Miroslava Topinková (Knapková) a Ondřej Synek pojedou v rakouském Ottensheimu, Jaroslav Kulhavý se představí na MS v Kanadě. Všem půjde kromě cenných kovů také o olympijskou kvalifikaci. Pozornost poutá i mistrovství světa v basketbalu, jehož se Češi účastní poprvé v samostatné historii.

FOTO: DAVID ŠVÁB

ZAUJALO NÁS

Kulhavý pojedou první MS na elektrokole

Český olympijský vítěz na horském kole z Londýna 2012 Jaroslav Kulhavý plánuje start v historicky prvním závodě mistrovství světa na elektrokolech. Pojede se v rámci světového šampionátu v kanadském Mont-Saint-Anne, 28. srpna vyrazí Kulhavý na tzv. E-MTB (na snímku). O tři dny později do klasického závodu horských kol, z něhož už se započítávají body do olympijské kvalifikace. Pokud tou Kulhavý projde, mohl by bojovat o třetí olympijskou medaili v řadě (k londýnskému zlatu přidal v Rio 2016 stříbro). „Na startu budou i někteří významní jezdci ze světa horských kol, například dvojnásobný olympijský vítěz Julien Absolon, bronzový medailista olympijských her v Londýně Marco Fontana nebo mistr světa Christoph Souser,“ popisuje Kulhavého trenér Viktor Zapletal a dodává: „Pro firmy jde o významný marketingový tah, jak zpopularizovat e-bike, který se výrazně liší od závodních speciálů a musí projít technickými testy před závodem.“

FOTO: WWW.REPRESENTACEMTB.CZ

STRÁNKU PŘIPRAVUJE: VÍT CHALUPA

Fuksa tým. Bratr Petr mladší, Martin, děda Josef a táta Petr starší (zleva)

FOTO: JAN KASL

Do Tokia chci s bratrem

Po osmi letech se vrátí na mistrovství světa v rychlostní kanoistice do maďarského Szegedu (21. až 25. srpna). Tehdy tam ještě jako junior absolvoval svůj první seniorský šampionát a málem se z něj kvalifikoval na olympijské hry 2012 do Londýna. Tentokrát bude závodit na stejném místě o účast na olympiádě 2020 v japonském Tokiu. Jak velkou šanci na úspěch vidí šestadvacetiletý Martin Fuksa dnes?

V Szegedu 2019 nemůžete mít jiný cíl než se kvalifikovat, že?

Když jsem tehdy přijel do Szegedu, na olympiádě jsem nemyslel. Byl jsem hotový z toho, že závodím se všemi hvězdami. Teď už mám jiný cíl, protože jsem v jiné pozici. Chci medaili a s tím automaticky i kvalifikaci do Tokia.

Závody v Maďarsku se vyznačují skvělou diváckou kulísou. Pomůže i vám, když se budete o medaili „rvát“ s domácím borcem? Vyhecuje vás to?

Samozřejmě. V hlavě mám dvě mistrovství světa, právě to v Szegedu 2011 a pak u nás v Račicích 2017, nikde jinde jsem neslyšel větší rachot z tribun. Letos to bude velký šampionát, zvlášť když závodní kanál prošel úpravou, takže se máme opravdu na co těšit!

Rychlostní kanoisté často řeší vedlejší vlivy – vítr, vlny. Jaká je trať v Szegedu? Patří mezi ty férovější?

Nikdy jsem si tam nemohl stěžovat. Vítr fouká buď do zad, nebo proti, nebo vůbec. Nikdy jsem nezažil vítr ze strany. Kanál patří k nejlepším na světě, takže o regulérnost závodů strach nemám.

S mladším bratrem Petrem budete usilovat o postup na olympijské hry do Tokia

také v kategorii deblkanů. Jakou tady vidíte šanci uspět?

Letos spolu závodíme v olympijské disciplíně poprvé, takže ambice jsou maličko jiné než v mojí kategorii C1. Do Tokia chtějí všichni včetně nás, takže pro to uděláme všechno. Bratrovi bude letos teprve 21, takže má stále všechno ještě před sebou.

Ideálem by bylo postoupit v obou disciplínách. Ale kdybyste si musel zvolit jen jednu a jeden postup, bylo by to s bratrem, nebo sám?

Určitě s bráchou, protože tím pádem bychom na olympiádě byli oba a ještě bych si mohl jet i singlovou kategorií.

Na konci června se vám nevydařily závody na Evropských hrách. Jakým varováním před Szegedem je pro vás taková „nepříjemnost“?

Vůbec žádným, už jsem to hodil za hlavu. Budu na závody vzpomínat jen tak, že jsme tam měli premiéru s bratrem (v kategorii C2 1 000 metrů) a ta se nám povedla (6. místo – pozn. red.). Víím, že na singlu jsem měl bojovat o zlato, ale „ten nahoře“ to prostě ve finále nechtěl. Povětrnostní podmínky pro mě byly úplně špatné, prostě a jednoduše jsem to v nich nezvládl. Věřím, že při mně bude stát v jiných, důležitějších závodech.

KŘÍŽOVKA

Fernandel (1903–1971)
francouzský herec a zpěvák:
**Kdysi jsme cestovali tam, kde bylo
možné vidět něco pěkného. ...
(dokončení v tajence).**

Tajenka z minulého čísla:
**Není drsnější způsob jak poznat,
jestli máte někoho rádi nebo ho nenávidíte,
než s ním cestovat.**

SOUTĚŽ

Pošlete nám vyluštěnou
tajenku a můžete získat voucher
na nákup v outletu VaNa1
(Václavské náměstí 1, Praha)
v hodnotě 1 000 Kč.

Správnou odpověď zadejte do
formuláře na www.cdprovas.cz
do 21. srpna 2019.

POMŮCKA: AKAD. TOTEN, UŠET	AMERICKÝ FILMOVÝ HEREC (M.A.S.H.)	MĚSTO VSRN	PLOŠNÁ VÝMĚRA POZEMKŮ	RUSKÝ ŠACHOVÝ VELMISTR	?	OSVĚDČENÍ	LÉK K MAZÁNÍ	PORUB (SLANG.)	DÍLEK	?	CÍP KVĚTNÍHO KALICHU	DRÁVID	PROVÁDĚT CHIRUR- GICKÝ ZÁKROK	SBÍRKA KRIMINÁL- NÍCH PŘÍBĚHŮ	MEZINÁ- RODNÍ KÓD ITÁLIE	DOMÁCKÝ TOMÁŠ
STAROVĚKÉ POČÍTADLO					ZUŘIVOST					USMRIT PONORENÍM DO VODY						
VÝKLOPNÝ ÚZKO- KOLEJNÝ VOZÍK					KOLOKÁZIE JEDLÁ KOBKY					CIRKUSOVÁ PLACHTA LISTNATÝ STROM						
1. ČÁST TAJENKY																
TŘÍSLABIČNÁ METRICKÁ STOPA								VÝSMĚCH HUBOVATI							ANGLICKÝ KONEC	CHEMICKÝ VZOREC OXIDU VÁPENATÉHO
?	ÚDAJE	SKUTEČNĚ (SLOV.)	ŽENSKÝ HLAS KYPŘIT PLUHEM				KRÁL ZVÍRAT JM. HERECY KABÁTOVÉ			NIMROD CHYENÝ						
PROSTRAN- STVÍ ZA DOMY						TERÉNNÍ VOJ. KRYT ŽILNÍ TEKUTINA						KOUPACÍ NÁDOBA PŘEDLOŽKA				
LETADLO					MODELÁŘ. SOUPRÁVA PLYNNÝ UHLOVODÍK				PORTUG. FOTBALISTA TUMÁTE							
PÓROVITÝ STAVEBNÍ KÁMEN										BÝV. LOTÝS. PLATIDLO TELEVIZNÍ DETEKTIV			SOUČÁST PUŠKY	KLEŠTĚNEC	SETŘÍT SMETÁČKEM	
ZÁMEZÍ				ČAJOVÁ RŮŽE 24 HODIN				STR. STUPEŇ KAMBRIA ZNAČKA ÚSTNÍ VODY					HAFAN KOŽEŠINA KOLEM KRKU			
?	VRCHOLNÝ (PUBL.)	BÝVALÉ ŽELÉ BONBÓNY	ZÁSTUP TEMPERA- TURA				TOPIVO ČESKÝ HEREC					NĚMECKÝ STROM KÓD BÝV. MALTSKÉ LIRY				
ROSTLINA KRVAVEC						2. ČÁST TAJENKY JEDNODUCHÝ										
ŠTĚTINA ČERNÉ ZVĚŘE					KVŮLI SOUHLAS				LÉK ALKO- HOLIKŮ							
OZNAČENÍ POLSÝCH ŽELEZNIC				SÍT ČERPA- CÍCH STANIC POBÍDKA					VÝZTUŽ DNA LODI				NĚMECKÁ ČÍSLOVKA (OSM)			
?	JEDNOKLONNÝ NEROST CESTOVNÍ PRŮKAZ							OMASTEK								
PRORAZIT																
ÚŘEDNÍ SPISY					REZIGNOVANÝ SOUHLAS JM. SPISOV. JIRÁSKA											
SVITAVSKÁ SPZ				ÚTOK ÚKON												
?	PŘEPRAVNÍ BALÍKOVÁ SLUŽBA	AVŠAK	JANINSKÝ PAŠA POHODNÝ				ZKRATKA SOUHVEZDÍ VOZKY (AURIGA)	TEMNOTA								
3. ČÁST TAJENKY																
VZÁCNÝ KOV (LAT.)																
POROST STROMŮ				NEKOVOVÝ CHEMICKÝ PRVEK (S)												

VA NA 1
OUTLET STORE

**NEJVĚTŠÍ OUTLET SVĚTOVÝCH
ZNAČEK V CENTRU PRAHY**

- VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 1
- OTEVŘENO DENNĚ OD 9⁰⁰ - 20⁰⁰

**VYHRAJTE VOUCHER NA NÁKUP
V OUTLETU VANA1 V HODNOTĚ **1.000 Kč****

GUESS VANS NEW LOOK PUMA UMBRO

ADIDAS LEVI'S GANT MAKIA KAPPA

CD DVD VINYL MERCH

VYKOLEJENÁ JULIE

Jak jsem se zapojila do internetové diskuze

FEJE TON

TEXT: JULIE KOVÁŘIKOVÁ
ILUSTRACE: DIGISHOCK

Mou láskou a koníčkem jsou už od útlého dětství knihy. Věnuji jim většinu volného času, čtu takřka vše. Snad jedinou výjimku tvoří romány, kde na lesklém přebalu knihy leží lepému svalovci v bělostné košili v náručí „rozprostovlasatělá“ krasavice v hlubokém záklonu. Nic proti, jen mě podobné příběhy plné intrik, temných vášní a urozených levobočků nudí. Řečeno slovy klasika: „Pořádná knížka není pro to, aby čtenář líp usnul, ale vyskočil z postele a rovnou v podvlekačkách běžel panu spisovateli naplácat...“ (Bohumil Hrabal).

Jednoho dne jsem brouzdala po internetu a sháněla (jak jinak) knihu. Vyšla kdysi dávno, snad před třiceti lety, a nové vydání jsem prošvihla. Zbily mi tedy antikvariáty a web. Jsem líná na krok, když chodím, nemůžu číst! Takže web. Pak jsem při surfování narazila na článek na zajímavé aktuální téma a ze zvědavosti jsem ho rozklikla a přečetla. Pod článkem byla diskuze a já jsem pocítila pošetilou touhu prezentovat zde několika stručnými větami svůj postoj. Netušila jsem, co všechno se v takové diskusi může skrývat!

Napřed můj názor podpořil jeden „spoludiskutér“, pak naopak vyjádřil svůj poměrně kultivovaný nesouhlas další aktér, přivěsil se na vlákno (tento výraz už jsem pochytíla!), ovšem v samotném závěru mě zepsul, že si mám nechat své zcestně téze od cesty, a náznakem mi i poradil, kamže si je mohu vložit, což mě trošku nadzvedlo, máme přece demokracii, ne? Tak jsem navázala další uzlík na vlákno ve smyslu, že chápu jeho rozhořčení – názory má právo veřejně prezentovat jistojistě pouze on a další intelektuální smetánka, nikoli já a podobná chamrada.

A v tu chvíli se země zatřásla a vyvrhla magma, žhavé kamení a ledacos dalšího. Připadlo mi, že jsem se ocitla na mistrovství světa v mariáši, kde hráči závratnou rychlostí vynášejí karty (výhradně esa), vzájemně se trumfují záhadnými hláškami, sofistikovanými urážkami a já jsem se vlastním přičiněním přimotala do epicentra tohoto velkého třesku! Diskutující muži, visící na mém (!) vlákně, vytáhli v plné zbroji do bitvy, zbraně do sebe s třeskem narazily a už to frčelo.

Vzájemně se označovali nejrůznějšími zajímavými, pro mě neznámými invektivami, aniž ovšem použili jediný vulgarismus!

Diskutující používající nick – řekněme třeba Titus – se mi jal vysvětlovat, že můj odpůrce, radící mi, kam si mám uskladnit své názory, je hlupák a v každé diskusi píše blbosti a hrubky. Na to mu dotyčný Holmes_X uštěpačně vyčetl „simpatie“ (Titus nelhal – hrubky a blbosti...) k jedné nejmenované světové velmoci a doporučil mu, aby si vtiskl polibek na hýždě. Celá debata vyvrcholila prohlášením Tita na adresu Holmese_X:

„Jseš Julie? Neješ! Já jsem psal jí o tobě, tak se do toho nemontuj!“ K čemuž další z „mých rytířů“ podotkl, že takhle se teda holky v diskusi rozhodně nebalěj! To už na mě pomalu šly mráčky, doposud jsem žila v zajetí mylných představ a iluzí, že v debatě pod článkem tohoto rázu běží spíše politická diskuze, a hele – ona je to stínová seznamka!

Vyplašilo mě to natolik, že jsem si veřejně posypala hlavu popelem a na čestný pionýrský slíbila, že už za žádných okolností na webu nic plkat nebudu. Je to spíše mužské kolbiště a já neovládám ani zdaleka teorii boje, nejkuli zbraně. ■

TY TO ZVLADNEŠ

Kampaň Ty to zvládneš - setkání s realitou představuje úderná a inovativní instruktážně analytická videa vycházející z reálných dopravních nehod.

SETKÁNÍ S REALITOU

ÚNAVA ŘIDIČŮ

Pěkný podzimní den v západních Čechách. Krajina za oknem klidně ubíhala. Tak klidně, že se pomalu začala slévat v jednu barevnou skvrnu, která náhle zmizela. Pak už se ozval jen náraz. Cestující v autobuse, před který v zatáčce vletělo osobní auto, se křečovitě chytli všeho, co měli po ruce. Nikomu se naštěstí nic nestalo. Čtyři lidé v autě, které teď stálo rozbité za krajnicí, na tom ale byli o poznání hůř. Řidič pravděpodobně upadl do mikrosnápku.

Unavený řidič za volantem se chová a reaguje stejně, jako řidič, který má v krvi přibližně jedno promile alkoholu. Unava má na svědomí až 20 procent dopravních nehod.

ZRÁDNÁ RYCHLOST

Letí krajina před očima. Rychle ubíhající silnice. Vítr ve tváři, burácení motoru a pak...tma.

Přijíždějící hasiči nacházejí mladého motorkáře v obklopení svědků, kteří mu dávají první pomoc. Je bez helmy a bez známek života. Statistiky nejsou na jeho straně - motorkáři sice zavinili v loňském roce každou 50 dopravní nehodu, ale každý šestý mrtvý na silnici byl právě z jejich řad. Rychlost a nezkušenost bývají hlavními příčinami.

NEPOZORNOST

Noční jízda po dálnici. V sedačce na zadním sedadle spí dítě, na místě spolujezdce klímá manžel. Telefon ohlásí textovou zprávu. Palubní systém ji umí přečíst, stačí kliknout na správnou ikonku, na chvilku odvrátit zrak od potmělé silnice před vozem. Chytrý telefon začne zprávu neosobním hlasem předčítat. Zrak řidičky se vrací k vozovce před ní. Svodidla na pravé straně jsou najednou hrozně blízko. Strhnutí volantu je ale příliš prudké a auto se ocitá na sřese.

Roztržitost je hlavním viníkem čtvrtiny nehod. Až tři čtvrtiny řidičů se těsně před nehodou věnovaly něčemu, co snižovalo jejich koncentraci na dění na silnici.

www.tytozvladnes.cz

NA CHALUPU za vůní bylin a hovězího

RECEPT

RYCHLÉ
SEZONNÍ MENU

TEXT A FOTO: EVA NEVAŘILOVÁ

Věděli jste, že hned po Švédsku patří Česká republika ke světové velmoci v chalupaření? Více než jedna třetina z nás totiž vlastní chatu nebo chalupu, a tak je každý pátek malý svátek a my se po práci vydáváme kvapem na venkov, kde je svět ještě normální, přitahováni nejspíš vůní domova, klidem a bezprostřední přírodou. Nic na tom nezmění ani fakt, že si na chalupě často mákneme i víc než doma nebo v práci. Zaslouženou odměnou nám budiž porce dobrého jídla z grilu. Výživoví poradci, prosím, ať prominou...

Teplé srpnové dny využijeme ke sběru všeho, co na zahradě a v lese najdeme. Kromě toho, že si v létě pochutnáme na celé řadě čerstvého ovoce a zeleniny, doporučuji si dobře uskladnit všechno, co nezvládnete zpracovat. Borůvky, ostružiny, houby anebo bylinky si můžeme jednoduše zamrazit a během roku jistě přijdou vhod. Pozor, bylinky je dobré nejprve nechat vysušit. Do srpnového výběru dále patří voňavé švestky, rajčata, okurky, meruňky, broskve nebo brusinky. Léto je zkrátka ideální k nastartování zdravého životního stylu. V horku většina z nás sahá po odlehčeném jídelníčku, těžké cukry nahrazujeme lépe stravitelnými sacharidy z ovoce a celozrnného pečiva, červená masa zase rybou nebo drůbežím. Ze salátů jsou rázem hlavní jídla bohatá na vlákninu a minerální látky, které musíme neustále doplňovat, protože se v teple odpařují ve velkém z těla ven spolu s potem.

Do správné životosprávy samozřejmě patří i pitný režim, který se nevyplácí podceňovat. Nejlepší je kohoutková voda, kterou si můžeme ochutit čerstvým ovocem a větvičkou máty, meduňky, rozmarýny anebo bazalky. Pokud chceme našemu tělu dopřát opravdu to nejlepší, vyvarujeme se všeho, co dehydratuje. Sem patří zejména alkohol. Nalijme si však čistého vína. Mezi námi je celá řada gurmánů, kteří si takovou hostinu u táboráku nebo grilu neumějí představit bez jednoho piva či skleničky vychlazeného bílého. V takovém případě osobně doporučuji rozředit tuto neřest džbánkem čisté vody pokojové teploty.

Co Čech, to chalupář!

Léto je většinou okurkovou sezónou, kterou raději než v práci trávíme na dovolené. Karibik můžeme odsunout na podzim, zimu, jaro nebo na někdy jindy. Osobně si nedovedu představit větší pohodu než tu na chalupě v blízkosti lesa, rybníku a zemědělského družstva. Posekat zahradu, zalít záhony, očesat ostružiny, rozpálit gril a už jen vychutnávat to ticho a klid. Obvyčejný hamburger tak dostává čtvrtý rozměr k nezaplacení. Vedle toho, že zde najdete útočiště před nástrahami rušného velkoměsta, získáte také nové přátele, zážitky a ještě se dobře vyspíte. Nejlepší klimatizací je totiž strom nebo starý vlhký barák.

Pečené papriky se sýrem feta

Poprve jsem je ochutnala od bulharských přátel a od té doby si bez nich nedovedu představit žádné rodinné grilování.

Ingredience pro 4 osoby:

- ! 4 středně velké kapie
- ! 2 balení fety (můžete použít i balkánský sýr)
- ! 2 vejce | olivový olej | sůl a pepř
- ! čerstvé bylinky (bazalka, oregano)

Hamburger s domácí bulkou

Dobrý hamburger dělá maso a bulka. Tu si můžeme jednoduše koupit v oblíbené pekárně, nebo si ji doma upéct sami.

Ingredience pro 4 osoby:

Na domácí bulkou:

- ! 250 g mouky | 3 vejce | 6 lžic slunečnicového oleje
- ! lžička soli | 4 lžice plnotučného mléka
- ! 2 lžice cukru moučky | čerstvé droždí
- ! mák nebo sezam

Na hamburger:

- ! 500 g hrubě mletého hovězího zadního
- ! červená cibule (sířka) | 2 stroužky česneku
- ! 2 žloutky | svazeček petrželové natě
- ! 4 lžice dijonské hořčice
- ! 2 lžice kečupu (nejlépe domácího se sníženým obsahem cukru) | 4 nakládané okurky | 2 rajčata
- ! 4 listy hlávkového salátu | sůl a pepř

Malinový dort

Rychlý, lehký a neskutečně dobrý! Takový je nepečený malinový dort, který chutná celé rodině. Místo malin můžete použít borůvky nebo ostružiny. Kyselější plody stačí jen dosladit třeba lžičkou třtinového cukru.

Ingredience:

- ! 4 malinové Skyry | 2 zakysané smetany (16%)
- ! 1 ztužovač do nepečených dortů
- ! 2 vaničky malin | 2 balení cereálních sušenek (BeBe)
- ! 125 g povoleného másla

Jak na to?

1 Alespoň dvanáct hodin před servírováním si připravíme malinový dort, který zvládne i malé dítě. Cereální sušenky rozdrťíme, v misce je přelijeme povoleným máslem a pomocí rukou vytvoříme spojitou hmotu, kterou vyplníme dno dortové formy vystlané pečicím papírem, aby nám korpus dortu neulpěl na povrchu nádoby. Potom se vrhneme na krém. Ve středně velké misce smícháme rozmixované maliny se Skyrem, ztužovač vmícháme do zakysané smetany, kterou přidáme po lžících do krému, a vše důkladně promícháme. Nyní už jen nalijeme směs do formy a dáme ztuhnout do ledničky. Zbylé maliny použijeme na ozdobu dortu.

2 Pro přípravu hamburgerů budou potřeba dobré bulky. Pokud nespěcháte, doporučuji si je připravit doma. Nejdříve se pustíme do kvásku, který vznikne tak, že v misce smícháme cukr s vlažným mlékem a nadro-

beným droždím, a necháme jej vzejít na teplém místě. V létě je to hračka. Misku stačí dát na okno a chvíli počkat, než vzejde kvásek. Mezitím si připravíme těsto. Prosátou mouku smícháme s vejcem a jedním žloutkem, solí, olejem a nakonec přidáme kvásek. Pomocí vařečky vypracujeme spojitě hladké těsto, které necháme vykynout. Z těsta vytvoříme 4 stejně velké bulky, potřeme je vejcem, posypeme mákem nebo sezamem a dáme péct asi na 15 minut do předem vyhřáté trouby na 180 stupňů. Hned po vyndání bulky ještě potřeme zbylým bílkem, díky tomu se budou krásně lesknout.

3 V míse smícháme mleté maso, nadrobno nasekanou cibuli, prolisovaný česnek, nasekanou nať petržele, dvě lžičce hořčice, jednu lžičku kečupu, dva žloutky, sůl a pepř. Ze směsi vytvoříme 4 placky, do každé uděláme palcem důlek, aby nám příliš nevyběhly. Burgery předáme na plech vystlaný pečicím

papírem a pečeme v troubě asi 20 minut na 200 stupňů. Finalizace výsledného hamburgeru je už zábava. Budeme potřebovat orestované a zkaramelizované kroužky cibule, kečup, hořčici, okurky, plátky rajčete a list hlávkového salátu. Před tím, než budeme bulky plnit, si vnitřní části nasucho opečeme. Docílíme tak pocitu křupavosti a bulky si díky tomu zachovají svoji skvělou formu.

4 Nejen burgery, ale i plněné papriky si jednoduše můžeme připravit jak doma v troubě, tak i na venkovním grilu. Kapiím odřízneme stopku a zbavíme vnitřek papriky semínek. V misce smícháme sýr, dvě vejce, česnek, olivový olej, bylinky, sůl a pepř a touto směsí naplníme papriky, které přiklopíme stopkou a zabalíme do alobalu. Pečeme je na 200 stupňů asi 20 minut. Podáváme je ještě teplé s miskou oliv a kouskem chleba.

Krásný srpen a přišťe u grilu!

1

2

3

- 1 Jan Bernatík
Zapomenutá kolej
- 2 Radek Hortenský
Památník legendě
- 3 Ivo Zíka
Lůžkový vůz u jezera Sevan

FOTO SOUTĚŽ ŽELEZNICE, KDE BYSTE JI NEČEKALI

Vše o soutěži
na www.cdprovas.cz/fotosoutez

ETIKETA

S DANIELEM ŠMÍDEM

ILUSTRACE: DIGISHOCK

Daniel Šmíd je lektor a mentor, přednáší o korektním chování a vztazích, soudobé společenské a obchodní etiketě a tématech spojených s moudrým oblékáním. Jeho vizí je zlepšit chování a oblékání lidí kolem něj. Více na www.danielsmid.cz. Přehled jeho aktuálních otevřených kurzů etikety najdete také na www.etiketaustolu.cz.

Pozvánky a reakce na ně

Být někam někým zván je pocta. Je to vyjádřený zájem onoho či té, jež zve, o vás. Připouštím, že pozvánky obchodního charakteru mohou být vyjádřením zájmu o zakázku, pozitivní vývoj vzájemné obchodní bilance a méně tak už o vaši osobu. Je ale jedno, zda osobně nebo v obchodní záležitosti, pozvání jsou natolik běžným doprovodem našeho každodenního bytí, že má smysl přiřknout jim aktuální doporučení z hlediska korektního chování a etikety.

Pozvánky, tedy předání informace o pozvání, mohou být podané ústně, telefonicky i písemně dopisem nebo e-mailem. Pozvánky jsou také součástí sociálních sítí, kde mají spíše informativní charakter, a nejsou tedy chápány tak závazně. Stačí jeden klik a je hotovo. V každém případě platí, že pokud není uvedeno jinak, na pozvánku reagujeme stejnou formou, jako je nám pozvání předáno. Na ústní pozvání osobních návštěv typu „Budeme rádi, když k nám někdy přijedete, těšili bychom se a rádi vás přivítáme u nás doma“ je vhodné reagovat také ústně, poděkovat za pozvání a potvrdit zájem třeba větou „S radostí. Příští víkend nemůžeme, ale první víkend v srpnu by byl pro nás optimální.“ V případě, že nemůžete a brání vám v tom nějaké důvody, nebo nevíte, protože nemáte u sebe pracovní kalendář, prosím, omluvte se, uveďte ten či onen důvod a oznamte, že se vyjádříte. Třeba telefonicky. Na písemné, v dopisní obálce odeslané a poštou nebo osobně doručené po-

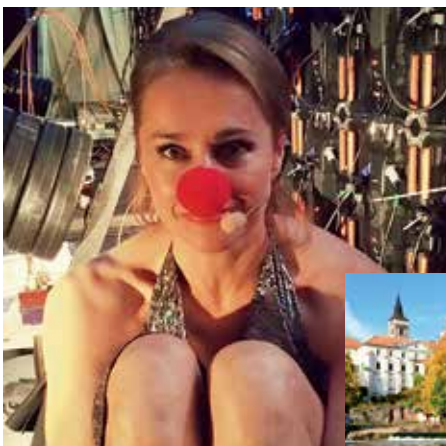
zvánky odpovídáme stejnou formou. Písemné pozvánky na svatbu, narozeniny nebo oslavu čehokoli jsou obvykle na pěkném papíře odeslané v adekvátní obálce. Najděte také vy vhodný dopisní papír, kupte hezkou obálku a třeba i zajímavou známku. Na ručně psanou pozvánku odepisujte také ručně. Je-li pozvánka vytištěná, je vytištěná odpověď adekvátní. Nutný je ale vlastnoruční podpis. Za pozvání poděkujte a potvrďte vaši přítomnost, nebo se omluvte. Reakci na pozvánku odešlete nejpozději do týdne, pokud není požadována dřívější reakce.

Písemné pozvánky odeslané e-mailem potvrzujeme stejnou formou. Je-li vlastní pozvánka přiložena jako dokument, není nutné, abychom své ano nebo ne posílali v příloze. Pokud byla pozvánka odeslána více pozvaným, není vhodné, abyste klikli na „odpovědět všem“. Vaše přítomnost zajímá nejvíce hostitele.

Na psaných pozvánkách bývají velmi často uvedena čtyři písmena: RSVP. O jejich významu

mu jsem se v této rubrice už jednou zmiňoval, ale opakování matka moudrosti. Nejde o zkratku věty „Raději si vezměte papuče“, ale o zkratku francouzské věty „Répondez s'il vous plaît“ s významem „prosím, odpovězte“. Někdy za písmeny bývá telefon nebo e-mailová adresa. Hostitel vás tímto žádá, abyste odpověděli telefonicky nebo e-mailem. Vyhovte mu.

Telefonická pozvánka je předurčena k telefonickému přijetí nebo odmítnutí pozvání. Na pozvání, které dostanete v krátké textové zprávě, odpovězte stejnou formou. Pokud posíláte pozvánku vy, odešlete ji hostům s dostatečným předstihem. Při běžných osobních nebo obchodních akcích je vhodné pozvání poslat minimálně měsíc dopředu. U svateb nebo jubilejí doporučuji měsíce tři. Za tuto dobu se bude moci pozvaný připravit, nechat si ušít nebo upravit oděv, případně s rezervou předem oznámit dovolenou zaměstnavateli. ■

SOU TĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, své odpovědi zadávejte do **21. srpna 2019**. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v hodnotě 1 000 Kč.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – Bez mantinelů
- 2 – na konci 19. století
- 3 – tartan
- 4 – 22
- 5 – Dál šíny zvoní

1 Která televize vysílá pořad Lucie Výborné s názvem Extreme Interviews?

- A ČT
- B Stream
- C Seznam

2 Kterou hru Osvobozeného divadla začali Voskovec s Werichem psát ve městě Sázava?

- A Osel a stín
- B Smoking revue
- C Vest pocket revue

3 Kde se nachází tržnice, která byla v roce 2013 vyhlášena televizí CNN za nejlepší na světě?

- A v Budapešti
- B v Drážďanech
- C ve Vídni

4 Kolik kilometrů urazíte po řece ze Sázavy do Choceřad?

- A 9 km
- B 10 km
- C 11 km

5 Kde se uskuteční letošní Den železnice, který se koná 21. a 22. září?

- A ve Zlonicích
- B v Lužné u Rakovníka
- C v Chomutově

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal?*

*Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

pont to go

ČERVENCOVÉ SOUTĚŽE

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o vstupenky

Ve kterém městě se uskuteční poslední letošní LétóFest?
B v Liberci

Soutěž o knihu

Který slavný režisér získal Oscara za film Velká nádhera?
C Paolo Sorrentino

Soutěž o poukaz Infiniit

Tajenka zní:
Není drsnější způsob jak poznat, jestli máte někoho rádi nebo ho nenávidíte, než s ním cestovat.

Kompletní pravidla soutěží najdete na www.cdprovas.cz.

// DEN 2019
// ŽELEZNICE

Lužná u Rakovníka 21. a 22. září od 10 hod.

Navštivte svět historie,
změny i zábavy
a unikátní noční show!

Současně oslavíme **20 let** naší
největší železniční expozice.

www.denzeleznice.cz

 České dráhy
Národní doprava

Rozjed'te to jako zamlada s aplikací **Vlakem na výlet**

Inspirujte se na www.cd.cz/vlakemnavylet
nebo si rovnou stáhněte aplikaci.

České dráhy

Národní dopravnice